

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.-, lanskoletne 2.-; mesečna naročnina Din 20.-, za tujino 30.-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 28. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 252a

Ljubljana, četrtek, dne 29. oktobra 1931

Leto II.

Stanley Baldwin, voditelj angleških konservativcev

Dr. Edvard Slavik

Trst, 28. oktobra. r. Danes je tu nenadoma umrl tukajšnji slovenski odvetnik in politik dr. Edvard Slavik.

* * *

Vest o smrti dr. Slavika bo brez dvoma pretesla vso tukajšnjo primorsko, a posebno še tržaško kolonijo. Ni ga slovenskega tržačana in skoro tudi ne slovenskega in hrvaškega Primorca, kolikor se jih je aktivno udeleževalo na polju narodnega delovanja med jugoslovansko manjšino v Italiji, ki bi pokojnika ne bil poznal ali osebno ali pa po njegovem delu, ki se je raztezalo na vsa področja narodnega udejstvovanja Jugoslovancev v Italiji.

S pokojnim dr. Slavikom lega v grob eden izmed veteranov narodnih borb naših rojakov v Italiji. Izšel je iz ljudskih slojev istega naroda, kateremu je posvetil vse svoje življenje, kot sin prijaznega Proseka na robu krškega Krasa tik nad Jadranskim morjem. Po dovršitvi pravnosodnih študijev se je posvetil političnemu poklicu. Svojo pisarno je imel skupno z drugim prezaslužnim narodnim voditeljem iz Primorja dr. Gustavom Gregorinom.

Kot vsi mladi odvetniki iz tedanje dobe, se je tudi dr. Slavik posvetil političnemu delovanju, in to v okviru one organizacije, okoli katere so se zbirali vsi tržaški Slovenci od leta 1874 dalje, v političnem društvu »Edinost«. Udeleževal se je aktivno vseh akcij in borb, posebno pa volilnih borb, ki so bile pred vojno najvažnejša oblika narodne afirmacije tržaških Slovencev. Več let je bil slovenski narodni zastopnik v tržaškem mestnem svetu, ki je bil obenem tudi tržaški deželni zbor.

Toda pokojnikova aktivnost se ni omejevala le na politično polje, temveč se je zgodaj razširila tudi na druga področja narodnega življenja. Posebno vnet delavec je bil pokojnik v področju organizacije narodnih društev. Ni ga bilo takorekoč društev, kjer bi ne bil sodeloval, a izredno velike zasluge si je stekel za razvoj tržaške »Glasbene matice«. Bil je dalje navdušen Sokol in izredno sposoben organizator in upravnik zadrug in denarnih zavodov naših tamkajšnjih rojakov.

Preobrat, ki ga je povzročila svetovna vojna, ga je zatekel v Trstu in doba od zasedbe Primorja po Italijanih dalje je bila tudi za pokojnika doba najtežjih nalog in preizkušenj. Za vse primorske in še posebno za tržaške Slovence so nastali tedaj težki časi. Impozantna zgradba, ki je bila sezidana v dobi tridesetih let pred vojno, je začela dobivati krute udarce, ki so padali drug za drugim. Prišel je požig Narodnega doma, pustošenje »Edinosti«, nasilja in pohodi fašistovskih čet, izredna zakonodaja fašistovske vlade proti slovanskim društvom in listom in končno še ustave »Edinosti«, s katero so zgubili Jugoslovani v Italiji svoj tradicionalni in edini dnevnik.

Pokojnik dr. Slavik je bil z dr. Wilfanom na čelu vseh teh organizacij, ki so jih brezobzirni nasprotniki s sistematično neizpronejstjo rušili. Udarce, ki so padali po ustanovah, je čutil pokojnik tudi osebno, kajti skoro vse je pomagal tudi sam ustanavljati. Ni torej nikako čudo, da je kljub svoji trdni telesni konstituciji končno pod silo preštevilnih udarcev omagal. Pred dobrim letom ga je bila zadela kap. Bil si je sicer zopet opomogel, a žal le za malo časa. Njegova življenska energija je včeraj končno podlegla neizmernim življenjskim preizkušnjam, naporom in žrtvam, ki dičijo življenje pok. dr. Slavika kot malokatero drugo.

Kot človek je bil pokojnik čist, trden in do-

Triumfalna zmaga narodne vlade v Angliji

Vladna koalicija je dobila 545 poslancev od 615 — Popolna propast laburistične opozicije — Deset bivših ministrov v delavski vladi zgubilo svoje mandate — Velike ovacije Mac Donaldu v Londonu

London, 28. oktobra. AA. Davi so razglasili volilne rezultate iz 213 volilnih okrajev. V teh okrajih so volila vsa večja mesta. Vlada je zmagala na vsej fronti.

Po teh rezultatih je stanje sledeče: Nacionalna vlada ima 263 mandatov, opozicija pa šteje 24 poslancev.

61 vladnih mandatov je bilo doseženih brez glasovanja, ker dotični kandidati niso imeli nasprotnikov.

Do zdaj je bilo izvoljenih 220 konservativcev, 4 pristaši narodne delavske stranke, 37 liberalnih poslancev (semkaj spada tudi 21 poslancev Simonove stranke) in 2 neodvisna poslanca.

Po dosedanjih podatkih so vladne stranke iztrgale delavski stranki 114 mandatov. Od teh so prejeli konservativci 98, narodna delavska stranka 1, liberalci 13 in neodvisni 2.

Delavska stranka pa ni nikjer pridobila niti enega mandata.

Izidi za 328 poslanskih sedežev še niso znani. Izide bodo proglasili šele v teku današnjega dne.

»Daily Herald« smatra, da bodo izgube delavske stranke še večje. Stranka je imela največ pristašev baš v volilnih okrajih, iz katerih so izšli že znani. Iz dosedanjih rezultatov izhaja, da bo vlada razpolagala v parlamentu z večino, kakršne ni imela nobena druga vlada v tem stoletju.

Najznačilnejše poteze sedanjih volitev so nenavadno velika udeležba in ogromne večine, s katerimi so bili izvoljeni poedini kandidati.

V do zdaj znanih volilnih okrajih je volilo 76% volilcev, kar presega volilni odstotek pri prejšnjih volitvah.

Sestava parlamentarnega zastopstva velikih mest na severu bo popolnoma izpremenjena. V Sheffieldu je izgubila delavska stranka vseh 6 mandatov. Zmagali so na vsej fronti vladni konservativci. Liverpoolu je obdržala delavska stranka od 11 samo 1 mandat. V Manchesteru je pripadlo vseh 10 poslanskih mest konservativni stranki. Delavska stranka je izgubila 5 mandatov. V Birminghamu so konservativci osvojili vseh 12 mandatov. Delavski stranki so odvzeli 6.

V Londonu so doslej razglasili 38 izidov. Med izvoljenci so samo 4 kandidati delavske stranke. Vladne stranke so odvzele delavski stranki 18 mandatov.

Med propadlimi delavskimi kandidati je 10 bivših ministrov delavske vlade. Največja senzacija je poraz voditelja delavske opozicije Arthura Hendersona v Burnleyju. Ostal je za 8000 glasov v manjšini proti admiralu Campbellu. Drugi propadli delavski ministri so: Clynes, bivši notranji minister, Alexander, prvi lord admirallite, Torrison, ga. Bonfield, bivši minister za delo Shaw, bivši vojni minister, Greenwood, minister za zdravje v bivši delavski vladi, Lees Smith, bivši poštni minister, Roberts, bivši minister za penzije, Lawrence, bivši državni tajnik za finance.

Izvoljena sta po dosedanjih rezultatih od bivših delavskih ministrov le George Lansbury in Stafford Cripps.

Razen tega so propadli tudi drugi odlični voditelji delavske stranke, kakor Ben Tillet, James Sexton in stari voditelj delavskih organizacij Ben Turner.

Poražen je bil tudi voditelj nove delavske stranke Oswald Mosley. Delil je usodo neznatne komunistične stranke. Vsi ti niso dosegli niti osmine oddanih glasov. Zato izgube njihovi kandidati pred volitvami položeno kavejco po 150 funtov,

sleden značaj. Vzoren družinski oče, izboren prijatelj in družabnik, samostojen mislec in neomajen narodnjak ter pristaš narodne nadstrankarske politike in sloge med Jugoslovani v Primorju. Užival je spoštovanje tudi pri nasprotnikih, ki mu niso odrekli njegovih velikih vrlih.

Vsled svojega mirnega in uravnoveženega temperamenta je bil posebno v težki povojni dobi naravnost nenadomestljiv voditelj in delavec med našimi rojaki v Primorju.

Zasluge, ki si jih je stekel za Slovence v Italiji, so mu najtrajnejši spomenik, a s svojim neumornim in plodonosnim delovanjem je pokojnik trajno zadolžil ves naš narod.

Slava njegovemu spominu! Užaloščeni družini naše najiskrenejše sožalje.

Pomembno zmago je izvojeval sedanjil minister za domnjone J. H. Thomas v Derbyu. Zmagal je z večino nad 27.000 glasov proti 2 delavskima kandidatom.

Sir Herbert Samuel je zmagal v Darwenu proti neoficijelnemu konservativnemu in proti delavskemu kandidatu z večino 4000 glasov.

Z veliko napetostjo pričakujejo podatkov iz Seahama Harbourja, kjer je kandidiral predsednik nacionalne vlade MacDonald. Izbral si je ta okraj, čeprav je bil volilni izid že vnaprej prav negotov.

»Times« sodijo, da bo MacDonald ostal voditelj narodne vlade in da lahko računa na podporo svojih sedanjih tovarišev, tudi če bi pri volitvah propadel.

Zadnji podatki.

London, 28. oktobra. AA. Ob 16:30 so bili znani tile izidi včerajšnjih angleških volitev:

Konservativna stranka ima 446 mandatov;

nacionalna delavska stranka 12 mandatov;

liberalna stranka 63 mandatov;

delavska opozicijska stranka 44 mandatov;

neodvisni kandidati 3 mandate.

Od 615 mandatov razpolaga sedanja vlada po tem stanju s 521 mandati.

Konservativna stranka je pridobila 190 mandatov, liberalna stranka 22 mandatov.

Predsedniku vlade MacDonaldu so bile prirejene pred vladno palačo v Downing Streetu navdušene ovacije. Pri tej priliki je MacDonald izjavil glede na izid volitev:

»Hvaležen sem domovini, da nas je tako podprla!«

London, 28. oktobra. r. Razmerje strank je bilo ob 17. uri to-le:

MacDonaldova stranka 13 poslancev,

konservativna stranka: 463 poslancev,

delavska stranka: 49 poslancev,

neodvisne stranke: 3 poslanci,

Lloyd Georgeva liberalna stranka: 69 poslancev, od teh

Simonova stranka: 24 poslancev.

Konservativna stranka je pridobila 207 mandatov, izgubila 7 mandatov, delavska stranka ni osvojila nobenega novega mandata, izgubila jih je 234, liberalna stranka je pridobila 26, izgubila pa 12 mandatov.

Nacionalna vlada ima dozdaj 545 poslancev.

MacDonald izvoljen

London, 28. oktobra. (d) MacDonald je bil zopet izvoljen v svojem volilnem okraju Seahamu.

Izjava ministra Thomasa.

London, 28. oktobra. n. Minister za domnjone Thomas je po svoji zmagi pri volitvah imel govor, v katerem je dejal, da je narod pri teh volitvah oddal glas za ohranitev ponosne britanske tradicije in se pokazal kot nasprotnik vsake strankarske in razredne borbe. Angleški narod zahteva vlado, ki bo državo privedla zopet nazaj na višino sijajne prošlosti.

»Times« o posledicah preobrata

London, 28. oktobra. n. »Times« piše, da bo po volitvah predvsem potrebno, da se zopet dvigne funt, kar ne bo težko, čim

bo spravljen državni proračun v ravnovesje in zopet aktivna trgovska bilanca. Kar se tiče zunanje politike, predvsem razorožitve, sigurnosti in revizije pogodb, ni nikakih posebnih razlogov, da vlada spremeni svojo dosedanjo politiko pomirjevanja. V gospodarskem pogledu je potrebno splošno znižanje tarif, vendar na drug način in iz drugega vidika, kot se je to delalo do sedaj. Svobodna trgovina bo prenehala ter bo Velika Britanija v bodoče kupovala izključno samo od svojih trgovcev. Pri takih okoliščinah ne bo trajalo dolgo, da bodo tudi tarifne države prisiljene, da kažejo novo lice. Velika Britanija se bo pa izogibala vsakim ekstravagančnim meram, ki morejo škodovati ostalemu svetu; kajti Angleži dobro vedo, da je njihovo blagostanje ozko vezano na splošnim blagostanjem.

Vtis v Franciji in v Ameriki

Pariz, 28. oktobra. AA. Večina francoskih listov je zelo zadovoljna z izidom angleških volitev. Navzlic temu današnja borza ni ugodno sprejela vladne zmage v Angliji. Skoraj vsi vrednostni papirji so padli. Gospodarski krogi se boje, da bo angleška vlada uvedla zaščitne carine.

Washington, 28. oktobra. AA. Uradnih krogov se je polastilo zaradi izida volitev v Angliji precejšnje vznemirjenje. Ogromna zmaga konservativne stranke bi utegnila namreč v Angliji otvoriti dobo protekcionističnih carin.

Končni rezultati volitev

London, 28. oktobra. AA. Velika večina volilnih rezultatov je že znana. Vlada bo imela v novem parlamentu od 615 približno 560 poslancev. Po dosedanjih podatkih je narodna vlada dobila 549, opozicija pa 57 mandatov. V vladni večini je 470 konservativcev, 66 narodnih liberalcev in 13 pristašev delavske stranke. Konservativci so pridobili 207 mandatov, liberalci 62 in narodna delavska stranka 13 mandatov. Manjka še devet rezultatov. Med temi so nekateri mandati univerz in okrajev v severni Škotski.

London, 28. oktobra. d. Po zadnjih volilnih izidih je stanje naslednje: narodna delavska stranka (MacDonald) 13 mandatov, konservativci 467, delavska stranka (Henderson) 49, razni samostojni poslanci in divjaki 3, liberalci vseh barv 69, od teh pristašev Simonovih 24.

Konservativci so pridobili 207 mandatov, zgubili pa niso nobenega. Henderson ni pridobil nobenega, zgubil pa jih je 234, liberalci so pridobili 26, a izgubili 12 mandatov.

Skupno število poslancev, ki bodo podpirali vlado, je 549. Ob 17. zvečer so bili neznani še rezultati iz kakih 25 volilnih okrajev.

London, 28. oktobra. d. V 596 volilnih okrajih, iz katerih so dosedaj znani izidi, so dobili konservativci 11.528.012 glasov, MacDonaldova delavska stranka 344.282, liberalci Simona in Samuela 1.825.050, liberalci Lloyda Georgea 215.684, delavska stranka Hendersonova 6.611.617, a vladil prijazni samostojni kandidati in divjaki 58.032 glasov.

Med izvoljenimi so Lloyd George, njegov sin in tudi njegova hči.

Po zaključku balkanske konference

Prihodnja konferenca se sestane v oktobru 1932 - Odhod delegacij

Carigrad, 28. oktobra. AA. Svet druge balkanske konference se je sestel v vlak, s katerim so se člani konference vračali iz Ankare v Carigrad. Na sestanku so sklenili, da bo 20. januarja 1932 prihodnje zborovanje sveta. Kraj sestanka bo določil predsednik. Nadalje je bilo na isti seji sklenjeno, da se 3 novi odbori konference, ki se morajo ustanoviti na podlagi sklepov druge balkanske konference, skličejo k zasedanju istočasno s Svetom. Kar se tiče tretje balkanske konference, je bilo sklenjeno, da se sestane prve dni meseca oktobra 1932 in da mora končati svoje delo pred 15. oktobrom istega leta.

Svet je dalje sklenil, da država, v kateri se bo vršila tretja balkanska konferenca, ni obvezana organizirati takojimenovani balkanski teden.

Včeraj je balkanska konferenca sklenila, da se sestane svet najmanj 3 mesece pred začetkom tretje balkanske konference. Delegati na drugi balkanski konferenci so se zahvalili turški delegaciji za dobro organizacijo konference in prisrčni sprejem, ki so ga bili deležni v Turčiji.

Carigrad, 28. okt. AA. Delegati druge balkanske konference so se vrnili iz Ankare v Carigrad, odkoder so nocoj ob 18:20 odpotovali v svoje domovine.

Velikanska zmaga angleške narodne stranke

Niso znani še prav vsi rezultati angleških volitev, toda že dosednji rezultati govore z vso jasnostjo o silni zmagi konservativcev in o še večjem porazu laburistov. Več ko dvakrat decimirana izide Hendersonova stranka iz volitev, dočim je Henderson sam propadel v obeh volivnih okrajih in izgubil mandat. Njegov poraz je tem katastrofalnejši, ker je še leta 1929. dosegel v svojem volivnem okraju nad 8000 glasov večine, sedaj pa je ostal v manjšini. In kakor iz Hendersonovega okraja, tako prihajajo skoraj iz vseh laburističnih okrajev same vesti o težkih porazih. Celo izrazito delavski revirji so se odločno izjavili proti laburistom in njih nenacionalni politiki.

Kajti izven vsakega dvoma je, da je bila laburistična stranka poražena predvsem vsled njene nenacionalne politike. Z razpisom angleških volitev je bila za angleškega volivca situacija jasna. Na eni strani so bili z MacDonaldom na čelu ugledni in izkušeni politiki, ki so se v težki gospodarski krizi združili v narodni stranki, da s složnim delom in tudi z žrtvami rešijo angleški narod iz težke nesreče, na drugi strani pa so bili teoretiki, ki niti v najbolj kritičnem času niso hoteli poznati sloge, ki niso bili iz strahu za svojo popularnost dostopni za nobeno žrtev in ki bi še naprej žonglirali z razrednim bojem ter kotirali z Moskvo, samo da ne bi trpela njih stranka.

Zaradi strankarskih računov so se laburisti izločili iz splošne narodne fronte in zato so propadli in sicer tako strahovito, kakor ni mislil niti njih največji političen nasprotnik.

Staro angleško narodno pravilo je, da mora v času narodne nesreče vladati največja sloga. To angleško pravilo je dalo angleškemu narodu vedno to moč, da je bil kos tudi največjim težkočam in nevarnostim. Ena najlepših tradicij angleškega naroda je v tem svetem angleškem pravilu.

Ko pa se je zgodila ta nezasišana stvar, da je ponosni angleški funt zdrknul s svoje višine, tedaj ni bilo za zavednega Angleža nobenega dvoma, da je prišel čas narodne sloge, ko mora vsakdo pomagati, da pride narod iz težave. In njegovi politični voditelji so mu z živim vzgledom tudi potrdili, da je v resnici prišel čas, ko mora sodelovati vsak Anglež pri reševanju angleškega gospodarstva in ko se nihče ne sme izločiti iz narodne fronte.

Zavedni angleški narod pa je vedel tudi to, da so v času velikih težav potrebne tudi žrtve. Zato se ni odvrnil od tistih, ki so mu govorili, da je treba znižati razne podpore in zvišati razne davke, ker je vedel, da drugače ni mogoča rešitev. S tem večjo odločnostjo pa se je odvrnil od onih, ki niti v resnih časih niso mogli opustiti demagogije in ki so hoteli pričarati z obljubami in brez žrtve še lepša nebesa. Ni trpel teh demagoških prorokov angleški narod in zato naravnost s triumfalno večino glasoval za kandidate narodne sloge. Sijajno je tako angleški narod v času nesreče zopet enkrat dokazal, da je velik narod po svojem značaju in svoji politični zavednosti in v tem krasnem zrelostnem izpričevalu angleškega volivca je tudi največja moralna zmaga volitev, obenem pa tudi najtežja moralna obsodba onih, ki so se izločili iz splošno narodne fronte složnega dela.

Kar sama od sebe se postavlja paralela med angleškimi in našimi volitvami. Tudi pri nas so vsi pozvani, da sodelujejo pri vsenarodnem delu, tudi pri nas treba s složnim delom premagati težko gospodarsko krizo, tudi pri nas je postavljena splošna narodna fronta. In tudi pri nas je na volivcih, da pred vsem svetom podajo dokaz svoje državljanske zrelosti in tudi pri nas bodo volitve manifestacija za državo.

A kljub vsem tem resnicam pa so tudi pri nas ljudje, ki nočejo biti v skupni narodni fronti, ki propagirajo abstinenco, ko tujina čaka na deklaracijo jugoslovanskega naroda o svoji enotnosti. In abstinenco oznanjajo, pa čeprav vedo, da nam mora ta gospodarsko nad vse škodovati in le poostriiti gospodarsko krizo.

Angleški volivci so je pravilno precenili situacijo in s svojim zavednim nastopom pri volitvah silno dvignili angleški ugled. Vsa tujina občuduje danes angleški narod. Tudi jugoslovanski volivci mora pravilno preceniti situacijo in prav tako složno nastopiti za narodno fronto. Po sijajni zmagi narodne stranke v Angliji bi bilo dvakrat žalostno, če bi jugoslovanski volivci bil po volitvah primer klavnega državljana, ki v usodni uri ni razumel svoje dolžnosti.

Revizijonizem fašistovske Italije

»Temps« o Mussolinijevem govoru v Neaplju

Pariz, 28. oktobra. r. V govoru, ki ga je imel Mussolini na fašistovskem manifestacijskem zborovanju v Neaplju, je voditelj italijanskega fašizma rekel med drugim, da vztraja Italija na stališču, da se morajo mirovne pogodbe spremeniti.

Tukajšnji list »Le Temps« pripominja v svojem poročilu o tem govoru, da je predsednik italijanske vlade ostal tudi to pot — kakor sicer tudi vedno prej — le pri splošni formulaciji zahtev italijanske zunanje politike, ne da bi bil povedal, kako si predstavlja revizijo mirovnih pogodb ter v kakšnem obsegu in v kateri meri naj bi se izvršila, da bi bila v skladu z željami Italije. Evropska javnost — nadaljuje list — pa bi vendar hotela vedeti, ali bi fašistovska Italija privolila v zopet-

no vzpostavitev Habsburžanov, v zopetno vstajenje Avstro-Ogrske in ne bi li dalje pristala na to, da se spremeni položaj Gornjega Padižja (južnega Tirola, ki je pripadel Italiji) in Julijske Krajine.

Kljub temu pa se je moglo na zborovanju spoznati, kako si fašistovska Italija to stvar predstavlja. Točno pod balkonom, s katerega je govoril Mussolini, so držale ob času »ducejevega« govora tri črne srajce velik napis, na katerem se je čitalo: »Dalmacija ali smrt«.

Ob čitanju tega gesla in poslušanju Mussolinijevga govora — zaključuje »Tems« — je postalo človeku takoj jasno, kako zelo nevarna je revizija mirovnih pogodb, kot jo propagira fašizem.

Bivši pristaš SLS agitira za volilno udeležbo

Pojdite složno strnjeni na delo za močno Jugoslavijo

Šmarca, 28. oktobra.

Volilno gibanje v kamniškem srezu je postalo tako živahno, da je že prekosilo vse dosedanje volitve. Dnevno se vrše shodi po vsem srezu in narod včim dalje večjem številu prihaja na shode.

Lep shod v Šmarci

Včeraj se je vršil v Šmarci pri Kamniku velik shod sreskega kandidata za kamniški srez Antona Cererja. Kljub temu, da je bil shod sklican na delavnik, se ga je vendar udeležilo veliko število volilcev. Shod je otvoril šmarski župan Ljubo Vavpotič, ki je podal uvodno besedo veterinarju Rauterju iz Kamnika.

Za g. Rauterjem je povzel besedo posestnik g. Franc Bore iz Šmarce. Očividno dobro razpoložen radi nepričakovane udeležbe volilcev, je v izbranih, iskrenih besedah obsodil naše večne strankarske razprtije in opominjal na resnost časa, ki bolj kot kdaj zahteva od nas, da strnjeni složno delamo za močno in krepko Jugoslavijo. G. Bore, ugleden in delaven pristaš bivše SLS, je med drugim podal tudi naslednje značilne misli:

»Pri vsakih volitvah sem dosedaj še izpolnil svojo državljansko dolžnost in vedno sem šel na volišče. Bil sem vedno zvest pristaš SLS in nikdar nisem volil v drugo skrinjico, zato sem bil tudi sedaj vesel, ko sem slišal, da je bila ponudena kandidatura v našem srezu odlični predstavnikoma bivše SLS g. poslancu Streinu in g. Novaku. Videl sem v tem, da se ne uganja nobena strankarinja, ampak da je glavni namen volitev konsolidacija in povzdig naše domovine. Razočaran pa sem bil, ko sem zvedel, da sta oba gospoda odklonila zastopati interese kamniškega sreza v parlamentu. Najstrožje moram obsojati to pogreško prvakov bivše SLS. Šel bi prav gotovo volit vsakega

Novi zakon o pošti, telegrafu in telefonu

Ljubljana, 28. oktobra. AA. Uradno se razglša: 30. oktobra t. l. stopi v veljavo novi zakon o pošti, telegrafu in telefonu.

§ 72 tega zakona pravi: Vsako telegrafsko in telefonsko sporočilo, ki se da po telefonu ali telegrafu v javnem prometu, je podvrženo plačilu predpisane pristojbine. Plačevanje pristojbin so oproščeni:

1. uradna sporočila poštinih, telegrafskih in telefonskih zavodov;
2. nujna sporočila državnih in občinskih organov v primeru vojne ali mobilizacije vojske, v primeru požara, povodnj, potresa, večjega nereda, epidemije v širšem obsegu ali drugih podobnih nesreč;
3. meteorološka in selmografska telegrafska sporočila državnih in privatnih zavodov in njihovih dopisnikov odtoma zaupnikov in
4. nujna sporočila društva Rdečega križa državnim oblastem in svojim podoborom, kakor tudi teh podoborov društva Rdečega križa v primerih, naštetih pod točko 2 tega paragrafa.

Vse dosedanje oprostitve telegrafskih in telefonskih pristojbin, ki niso našete v tem zakonu, prenehajo veljati, ko stopi v veljavo ta zakon.

Od 30. oktobra t. l. dalje morajo vse oblasti in uradi plačevati vse telefonske pristojbine (instalacije, naročnino in pristojbine za pogovore). Oproščeni so samo telefoni v prometnem ministrstvu, pri državnih železnica in pri direkcijski rečne plovbe ter pošto-telefonsko-telegrafske ustanove in njeni organi, ki so postavljeni po službeni potrebi. Tudi meteorološki in selmološki zavodi (državni kakor privatni), morajo plačevati pristojbine za telefonske pogovore, v kolikor ne veljajo izjeme po § 72, točka 2.

Enodomen parlament v Španiji

Madrid, 28. oktobra. AA. Na današnji seji španskega parlamenta je bil po dolgi razpravi odbit predlog radikalne stranke, ki se nanaša na ustanovitev dvodomnega parlamentarnega sistema. Predlog je bil odbit s 150 proti 100 glasovom.

Parlament je nato s 140 proti 93 glasovom sprejel člen ustavnega načrta, ki naglašja, da državna oblast izhaja iz naroda. Oblast se uveljavlja preko narodnega predstavništva.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 28. oktobra. d. V severnih Alpah se bo za nekaj časa zjasnilo, potem pa vdor zapadni vetrovi s porastom toplote in s padavinami; v južnih Alpah pretežno oblačno.

Kraljeviči so odšli z Bleda

Bled, 28. okt.

Preteklo soboto so nas zapustili ljubki gostje, kraljevski principi. Odšli so v Beograd, a njimi pa tudi gardna četa s oficirji. Tudi mi videti nobenega tujca, tako da vlada na Bledu pri zaprti Kazini in Toplicah pravo pravcato mrtvilo, katerega se povečuje slabo vreme.

Washingtonski sporazum in Nemčija

Berlin, 28. oktobra. AA. Iz Washingtona poročajo: Zastopniku nemškega brzojavnega urada so izjavili, da je pri pogajanjih med Hooverom in Lavalom washingtonska vlada vztrajala na tem, da bi Združene države secerne Amerike ne bile izolirane v vprašanju mednarodnih dogov. Baš pri teh pogajanjih je šlo za to, da najdejo sredstva in način, kako od pomoči Nemčiji. Po daljši razpravi so dogodili, da bi bilo v tem pogledu najbolje ravnati se po ukrepih in na način, ki ga predvideva Youngov načrt. Cimprej bodo to storili, tem bolje bo.

Sijajna recepcija pri češkoslovaškem konzulu inž. Sevčiku

Ob priliki češkoslovaškega narodnega praznika

Ljubljana, 28. oktobra.

Danes popoldne od 17. ure naprej je sprejemal češkoslovaški konzul inž. Sevčik v svojem apartnem stanovanju na Erjavčevi cesti odlične predstavnike naše javnosti in številne prijatelje bratke Češkoslovake, ki so prišli čestitati za narodni praznik bratov Čehoslovakov.

Konzul inž. Sevčik s soprogo in podkonzul Cihelka s soprogo sta sprejela ob tej priliki med drugimi bana dr. Marušiča z vsemi načelniki banke uprave in z banovim tajnikom, ministra Ivana Hribarja, generala Dragomirja Popovića, zastopnika odtotnega divizionarja generala Djordja Popovića, rektorja dr. Šerka in prorektorja dr. Dolence, prof. dr. Ujčića, številne višje častnike, komandante ljubljanskih vojaških edinic, konzule Neuvilla, dr. Orsini-Rosenberga, italijanskega podkonzula Andriolija, dr. Dularja, Štruelja, župana dr. Puca z nekaterimi občinskimi svetniki, dvorno damo gospo Tavrčarjevo, soprogo ministra dr. Kramerja, soprogo generalnega tajnika Zbornice TOI Ivana Mohoriča, predsednika Narodne galerije dr. Windischerja, predsednika višjega deželnega sodišča dr. Rogina, državnega pravdnika dr. Grasellija, industrijalca Bonača za Velesejem, dr. Pretnarja za SPD, br. Gangla in br. dr. Fuka za SKJ, dr. Pipenbacherja za Sokolsko župo Ljubljana, dr. Slokarja, dr. Vidmarja, ravnatelja Reinsnerja in zastopnike vseh JC Lig, številne zastopnike društev, zvez in korporacij ter zastopnike ljubljanskih dnevnikov s predsednikom Novinarskega združenja direktorjem Virantom.

Premijera Brez tretjega

Ljubljana, 28. oktobra.

Nocoj se je v dramskem gledališču ob razveseljivo številni udeležbi vršila premijera Bago-vičeve drame Brez tretjega. Delo je v režiji prof. Šesta prav lepo uspelo gđ. Danilova in Levar, ki sta kreirala edini vlogi, sta žela mnogo pohvale. Živahno aplavdiran je bil tudi avtor, ki je prisostvoval predstavi. Danilova je prejela šopek cvetja.

Stremljenje po največjem dobičku

Prof. dr. Gosar o osnovah modernega menjalnega gospodarstva

Včeraj je profesor dr. Gosar na ljubljanski univerzi otvoril svoja predavanja o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme. Predavanja so že lani vzbudila veliko pozornost ne samo med visokošolci, temveč v vsej naši javnosti. Prof. dr. Gosar je med drugim izjavil:

Težišče vsega modernega zasebnega gospodarstva je v pridobivanju denarja. Pri vsakem gospodarskem dejanju, pri vsaki menjavi, hoče človek nekaj pridobiti. Vselej pa hoče človek tem več pridobiti. Vse naše gospodarsko ravnanje obvladuje stremljenje po tem večjem pridobitku. To stremljenje je bistven znak modernega menjalnega gospodarskega življenja. Kapitalistična organizacija pridobitnega gospodarstva je pa to stremljenje še do skrajnosti racionalizirala. To spoznanje nam postavi to stremljenje po največjem profitu v objektivnejšo luč. Pokaže se nam kot neizogibno, kot bistven in osnovni element modernega menjalnogospodarskega življenja sploh. - Bistvo in glavne zakone tega gospodarstva pa šele razkrijejo zakoni in bistvo takozvanega menjalnega mehanizma.

Menjalni mehanizem je neki zakoniti red medgospodarskih pojavov, od katerih so najvažnejše cene. Samo razne vrste cen so mezza, obresti ali bolj obrestna mera, najrazličnejše oblike dohodkov. Vse cene pa nastanejo in se ravnaajo po določenih, stalnih zakonih, ki so ograde menjalnega mehanizma. Predavatelj je nato obrazložil pojem cene, in vrste cene ter konkurence. Prišel je do zaključka, da so cene osrednji pojav modernega menjalnega gospodarstva. Okrog cen se suče vse moderno gospodarsko življenje. Kajti dobiček ali pridobitek, zaradi katerega ravno gre pri gospodarstvu, je odvisen od cene, ki jo za blago, kapital ali za delo v tej ali oni obliki prejmemo. Zato so cene osrednji pojav gospodarstva. In v postanku in gibanju cen je obsežen ves menjalni mehanizem. Prav posebno važen pomen za pojmovanje in razumevanje modernega gospodarskega življenja imajo zato pravila in zakoni, po katerih se cene ravnaajo. O teh bo pa prof. dr. Gosar predaval prihodnje sredo. — nek.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 28. oktobra. d. Na današnji sadni trg so pripeljali 13 vagonov grozdja, od tega 3 vagone jugoslovanskega, 3 madjarskega in 7 bolgarskega.

Spremembe k zakonu o ustrojstvu vojske

Beograd, 28. oktobra. 1. V današnjih »Službenih novinah« je bil objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o ustrojstvu vojske in mornarice. Z njim se v mnogem spreminjajo odredbe zakona. Med drugim je odredeno, da člani Sokola kraljevine Jugoslavije služijo tri mesece manj kakor pa je sicer rok v kadru. Rekrutom-dijakom se skrajša rok službe v stalnem kadru na 9 mesecev. Rekruti-dijaki, ki so izvršili izpite na kakšni srednji ali strokovni šoli ali na fakulteti doma ali na tujem, morajo delati po 9 mesecih izpit za rezervne podporočnike. Tisti dijaki pa, ki nimajo še izpita teh šol, delajo po 9 mesecih izpit za čin rezervnega podnadrednika. Kdor izpita ne napravi, služi 14 mesecev, a rekruti-dijaki, ki so člani Sokola kraljevine Jugoslavije, služijo 45 dni manj. Bogoslovci z dovršenim bogoslovjem ali dovršeno kako versko šol priznane veroljupnosti služijo 6 mesecev. Posebej je urejen tudi rok službe onih mladeničev v zadrugah, kjer je več obveznikov.

Novi neredi na Cipru

London, 28. oktobra. AA. Prebivalstvo otoka Cipra je začelo po primeru Indije pridobivati sol iz morja. Na otoku je v veljavi monopol soli.

Redarji imajo nalog, da preprečijo vsakršno kršitev tega zakona.

Po poročilu iz Aten je množica v Parnaci napadla angleške čete, ki so se izkrcavale, s kamenjem.

Guvernerja so izgnedniki ranili, njegov avto pa sežgali.

Grandijev odhod iz Berlina

Berlin, 28. oktobra. AA. Grandi je odpotoval s svojo gospo iz Berlina v Rim.

Japonska sprejela premirje v oboroževanju

Tokio, 28. oktobra. AA. Japonska vlada je sprejela načrt konvencije o ukinitvi oboroževanja za dobo 12 mesecev. Konvencijo je sestavilo Društvo narodov. Sprejem pa je odvisen od tega, da konvencija ne bo nasprotovala že odobrenim gradbenim in oborožitvenim načrtom, in da jo sprejmejo vse sosedne države, zlasti pa one, ki niso članice Društva narodov.

Bomba na italijanskem konzulatu v Franciji

Pariz, 28. oktobra. AA. Iz Chamberyja poročajo: Snoči ob 22.30 je eksplodirala bomba, ki je bila postavljena na okno tukajšnjega italijanskega konzulata. Bomba je porušila pisarno konzulata in vso prednjo stran poslopja. Škoda je precejšnja. Človeških žrtv ni bilo.

Številni volilni shodi po vsej Sloveniji

Dolenjska se prebuja — Vzorna agitacija ministra dr. Županiča

Novo mesto, 27. oktobra.

Iz Tuberj je pihel dr. Županič gori ob Krki proti Žužemberku. Ustavljal se je po vseh vaseh ob cesti, v Žužemberku pa je imel mal sestanek z možmi, ki so se izrekli za volilno udeležbo. Ob povratku se je kavalirsko ustavil pri svojem sokandidatu Klineu na Gorenjem Polju, ter ga pozdravil kot tovariša, kar je napravilo zelo ugoden vtis in Klinevi gostilni. Saj gre za skupno idejo in skupen cilj.

Naslednji dan je bila na vrsti proga Novo mesto — St. Lovrenc ob Temenici. Tudi tam je obiskal vasi in vplivneje može in se z njimi razgovarjal o politični situaciji in o volitvah. Lepo je bil sprejet v Mirni peči, Ponikvah, Trebnjem, Veliki Loki, posebno pa v St. Lovrencu, kjer živi njegov prijatelj župnik Oblak, vzoren duhovnik in izvrsten gospodar. Bivši minister, sam kmečki sin, se je preprosto pogovarjal z vaškimi možaki, z duhovniki in z delavnimi ljudstvom, in vse je pazljivo poslušalo izkušenega moža. Bilo je le nekaj nezrelih ljudi, ki še vedno tavajo v časih pred 6. januarjem in ki so se postavljali na stališče raznih kulturnih in nekdanjih strank, kar pa je kandidat energično zavračal, češ da pomeni to neznanje državne politike. Posebno ogorčeno je zavrnil one, ki so hoteli imeti neke vrste paket pripadnikov dveh gotovih bivših strank. Povdarjal je, da so sedaj vsi povabljeni k sodelovanju, vsi brez ozirov na nekdanjo strankarsko pripadnost. Predočil je volilecem, kako

so sedaj duhovni razdeljeni v dva tabora: v one, ki se hočejo udeležiti volitev in one, ki nočejo na volišče. Povdarjal pa je, da bodo tisti, ki se volitev ne udeležijo, tudi na svoj način volili, ker se bodo izrekli za negativnost in sabotiranje državnega življenja. Oni bodo predvsem odgovorni, ako bi se zgodilo kaj slabega za državo in še posebej za Slovence.

Za St. Lovrencem je posetil kandidat Mirno in se je z zavestjo, da je mnogo storil za državo, vrnil v Novo mesto, kjer je imel že pet uspešnih volilnih sestankov. V nabito polnih prostorih gostilne »Na vrtičih« je prošli teden pojasnil zbranim meščanom in uradništvu potrebo državnoborskih volitev ter žel za svoja domoljubna izvajanja enodušno priznanje.

V soboto je dr. Županič zapustil Novo mesto ter se podal v družbi odličnega prijatelja preko Dol. Toplic v Poljane in Črmošnjice med Kočevje. Propovednika državne misli sta bila povsod sprejeta z odobravanjem in z obljubami, da bo narod glasoval za državno politiko. Iz topliškega župnišča in občinske pisarne sta odnesla kar najboljšo vtise.

In v Novem mestu so imeli v ponedeljek priliko poslušati kandidata okoliški volilci v gostinah pri Murnu in pri Zicu. Vse je spoznalo potrebo volilne udeležbe in se izreklo zanj.

Povsod je dr. Županič tudi eneglavno demantiral vse zlonamerne agitacijske vesti o kakršnikoli obveznosti napram svojemu namestniku C. Belovskemu.

Šlo v veri in trdnem prepričanju v boljše čase. Enako zborovanje se je vršilo po deseti maši tudi v Dobrniču in tudi tukaj je ljudstvo izvajanja obeh govornikov odobraval in se odločilo, da gre volit.

Trebnje, 26. oktobra.

Sreski kandidat dr. Niko Županič je to nedeljo priredil niz obhodov po tukajšnjih krajih in vaseh. Po prvi maši je imel skupno z namestnikom kandidata Klinea g. Matkotom velik volilni zbor v Mirni peči. Oba govornika sta povedala ljudem pomen teh volitev in jih pozvala na volišče. Minister Županič je nato obhodil Trebnje, Veliko Loko, St. Lovrenc in ljudstvu povedal, da je kandidat tudi Anton Kline in je bil presenetljiv in vse je odobraval njegova izvajanja ter bil je prisrčno sprejet, kjerkoli se je pojavil. Vsa lepota njegove volilne agitacije je bila podana v tem, da je povedal in povda-

Novo mesto odločno za volilno udeležbo

Prebudil se je narod iz prvotne brezbriznosti, in zanimanje za volitve raste z vsakim shodom. Posestnik Anton Kline iz Gorenjega Polja je kot volilni kandidat prišel v nedeljo 18. t. m. s svojo agitacijsko turnejo širom sreza. Spremljal ga je po večini organizator »Kmečke prosvete« dr. Trošt, odvetniški koncipijent v Novem mestu.

Takoj po prvi jutranji maši se je zbralo v St. Petru okoli osemdeset gospodarjev kmetov, dr. Trošt jim je povdaril pomen sedanjih volitev, kandidat Kline pa jim je zlasti pojasnjeval potrebo, da se kmetovalci ob teh volitvah v čim večjem številu odzovejo ter tako izrazijo voljo, da hočejo pri vodstvu državne politike ter državnega gospodarstva neposredno sodelovati in isto kontrolirati.

Po deseti maši sta imela enak sestanek v Beli cerkvi. Tudi tam je ljudstvo voljno poma-

ril ob vsaki priliki, da sta v novomeškem srezu dva kandidata, za katere naj se ljudstvo odloči, po svoji svobodni volji in prepričanju. Nikjer ni podpiral le svojo kandidacijo, ampak povsod povedal, da je kandidat tudi Anton Kline in pozival je ljudi le na volišče. Nikdo naj od volitev ne izostane, vsi na volišče in izbirajte po svojem lastnem prevdanku. Moja sveta in častna dolžnost je, da vam kot kandidat obrazložim današnje stanje, pomen volitev, vse ostalo delo je pa vas samih, zato vas pozivam, da oddaste svoj glas, in da tako pokažete, da ste kot eden za ureditev naše države in za svojo lastno boljšo bodočnost. To je današnje volilno geslo: osebnosti naj ne igrajo nobene vloge in povdarjam vam ponovno, da so volitve so svobodne in da glasujete po svojem prepričanju — glavno pa je, da glasujete in s tem izrečete svoje zaupanje možem, ki bodo vaši poslanci v novem parlamentu. To je kar sem vam hotel reči in sedaj se odločite, je zaključil minister Županič. Ljudstvo je sprito tako pošteno agitacije obeh kandidatov zadovoljno.

In ob tej poštenji agitaciji, brez strankarstva in brez prejšnjih strasti je naša občina odločena, da voli, kot en mož.

gati državi in s tem sebi.

Preko Krke ju je še isto popoldne vodila pot v Orehovico in v Brusnice. Povsod sta našla med nekaterimi slepci dovolj uvidnih mož, ki bodo storili svojo državljansko dolžnost.

Zadnjo nedeljo je imel kandidat Kline shode v Trebnjem, Dobrničah in Žužemberku. Z njimi je bil profesor Kovač. V Mirni peči je uspelo zboroval kandidatov namestnik Martin Matko, upokojeni šol. upravitelj.

Podgorce je med tem obiskal posestnik iz Gotne vasi Jože Matko. Po jutranji maši v Podgradu, po deseti maši v Gaberjah. V enem kot v drugem kraju so se vaščani udeležili shoda v lepem številu in odobraval naziranje govornikov, da se je treba udeležiti prihodnjih volitev v interesu države, Slovencev kot naroda ter kmečkega stanu.

Italijani svetujejo našim dvolastnikom volilno abstinenco

Shod v Žireh — Izključeni so hinavci in dvoličneži

V nedeljo po prvi maši se je vršil volilni shod v avtogaraži g. Poljanška. Namesto napovedanega obiska ministrov dr. Kramerja in Pucelja, ki sta bila zadržana, sta nas obiskala direktor Reisner in dr. Zajc. Direktor Reisner nam je med drugim dejal:

Sedanje volitve so javne, zato so izključeni hinavci in dvolični obrazi, ki so nosili v enem žepu »Jutro« v drugem pa »Slovenec«. Te volitve se ne morejo niti izdaleka primerjati z onimi v prejšnjih časih, ampak so manifestacija za jugoslovansko idejo. Z njimi bomo dokazali našim zunanjim prijateljem in sovražnikom, da smo politično in narodno zreli. Vsi voditelji prejšnjih političnih strank so imeli navadno pred očmi le dobro nekaterih oseb v stranki, za povzdigo gospodarstva in za blagor države se pa niso brigali. Nova ustava je zelo modro sestavljena in njen glavni smoter je blagor poedinec, kakor tudi blagor države. Hujšakaj naj puste ljudstvo, da samo premisli, kako zelo bi si škodovalo, ako se ne bi udeležilo volitev.

Za direktor Reisnerjem je povzel besedo dr. Zajc, ki se je spominjal majske deklaracije, s katero so naše žene in dekleta položile temelj edinstva in ideje jugoslovanske države. Ker so sedanje volitve nekaj plebiscit za državo, se moramo v polnem številu odzvati. Zepokojni dr. Krek je jasno zahteval pot, rekoč, da ni Slovencev brez Jugoslavije. V krepkih besedah nam je orisal nevzdržno stanje pred 6. januarjem in plemenito gesto vladarja, ki je z energično roko segel po sredstvu, ki je rešilo državo od propasti. Sedaj je dal narodu

proste roke, da sam po svobodni volji sodeluje na konsolidaciji države. Gospodje iz opozicije še danes mislijo, da je čas razprtji. Trdijo, da sedanji način volitev ne dopušča svobode; pač nasprotno je res! Poštenjak bo povsod in proti vsakemu glasno izjavil svoje prepričanje, ne iskreni ljudje pa bi radi ribarili v kalnem. S temi volitvami mora pasti osebno obračunavanje in parlament bo delal le na gospodarskem polju v blagor ljudstva.

Notar iz Logatca Tavzes je poročal, kako prigovarjajo sosede onkraj meje naše dvolastnike, da naj se ne udeležijo volitev; prav vsled tega pa jim dokažimo in kot zavedni mejaši, da ni med nami plodnih tal za njihovo klevetsko seme in prepričimo goljufive nadeje naših namernih sosedov.

V zaključnem govoru je župan Naglič povdarjal, da hočemo vsi kot en mož stati državi ob strani rez ozira na stan, vero in jezik. Vsi se udeležimo volitev in s tem dokažimo, do so žiri še vedno krepka, narodna obmejna postojanka.

Poslušalci, ki so se udeležili sestanka v zelo velikem številu, so pazljivo sledili vsem govorom in so še potem živahno debatirali in sklenili, da se udeležijo volitev.

Hrastnik

Tu je umrl v torek opoldne Franjo Likovič, rudniški delovodja, zadet od kapi. Pokopnik je bil star šele 30 let ter tako med svojimi kakor med podrejenimi zelo priljubljen. Naj počiva v miru.

Uspeh agitacije ministra dr. Županiča vedno večji

Isti večer je sklical novomeški župan dr. Režek velik volilni shod v restavraciji hotela Windischer v Kandiji. Velika dvorana in sosednji prostori so postali pretesni za številne udeležence. Bistvo njegovih krasnih izvajanj je tvoril dokaz, da je dolžnost vsakega zavednega Jugoslavana, da odda 8. novembra svoj glas za državnega kandidata, pa naj si bo ta ali oni, smoter je isti: pomagati sam sebi z notranjo gospodarsko ureditvijo države in sodelovati pri tem, zunanemu svetu in sosedom pa pokazati, da smo kot en mož, kadar gre za državo. Ni izdajalec tisti, ki pobiti na volišče, kot je geslo nasprotnikov, težak pa bo odgovor onim, ki ostanejo doma.

Za njim je govoril kandidat dr. Županič. Zahvalil se je županu za iskrene besede ter razvil pred volilci svoj gospodarski program s posebnim ozirom na Novo mesto. Dvigniti ga je kot tujsko-prometno središče Dolenjske, kar mesto po edinstvenem položaju zasluži, oskrbeti

mu prepotrebni most, v higijskem oziru moderno klavnico, pospešiti gradnjo že davno projektirane železniške zveze z Brežicami, privabiti industrijo. Tako bo pomagano meščanu in okoličanu, gospodu in kmetu. Njemu kot njegovemu predgovorniku so zborovalci burno aklimirali.

Govorili so še drugi, iznašale so se potrebe stanov in naglašala se je vsepovsod gospodarska ustalitev države, k čemur bodo pripomogle edino uspešne volitve.

Dr. Trošt je temperamentno govoril za kmečke interese in priporočal kandidata Klinea, vladni svetnik prof. Seidl je orisal delo akcijskega odbora, dr. Režek pa je k sklepu prav pripomnil, da je sklical shod le v namenu, da dokaže volilecem važnost in potrebo sedanjih volitev, in ne v katerikoli osebno agitacijo, ki bi mogla trenutno stvari več škoditi kot koristiti.

Volilni shod v Trebnjem

Kandidat Kline v novomeškem okraju — Podrobna agitacija min. dr. Županiča

Trebnje, 26. oktobra.

V nedeljo je imel sreski kandidat za srez Novo mesto g. Anton Kline posestnik in župan iz Gor. Polja več shodov v svojem srezu, med drugimi tudi v Trebnjem in Dobrniču, ki so najlepši dokaz politične zrelosti in pojmovanja današnjega položaja našega ljudstva, ki je pozabilo na vse prejšnje strankarske strasti in politične borbe.

Po prvi jutranji maši se je zbralo na trgu pred cerkvijo nad 800 volilcev, da se porazgovore o volitvah. Po kratkih pozdravnih nagovorih je kandidat Anton Kline izjavil:

Prihajam med vas na vašo željo, kot vaš tovariš in kot kandidat na listi predsednika vlade Petra Živkovića. Nisem se do danes vmeševal v politiko, a vendar sem sedaj stopil v politično areno in se odločil za aktivno sodelovanje pri konsolidaciji naše države. Smo v dobri evolucije in naša država prehaja po zgodovinskem 6. januarju v poslednjo fazo svoje okrepite in notranje ureditve. Dosedaj je govoril naš vladar, ko je s svojimi velikimi kraljevskimi akti napravil konec strankarskim bojem, ki so bili

za našo državo tako uničujoči, in izpeljal naš državni voz iz močvirja. Postavil ga je na trda tla in naprosil narod, da ga pelje dalje. Vi ste narod in Vi morate pomagati svojemu kralju, ki vas danes poziva vse na sodelovanje za krepko in močno ureditev naše države. Vsi smo za boljšo bodočnost svoje države in naša dolžnost je, da pri tem delu sodelujemo. Pozivam Vas vse, da pridete na volišče in da ta dan manifestirate za napredek in konsolidacijo močne zedinjene velike Jugoslavije pod čvrstim vodstvom prevzvišenega našega očeta in vladarja kralja Aleksandra. Navzoči so njegovim izvajanjem pazno sledili in jim burno pritrdili. Ljudstvo se je odločilo, da gre na volišče in tako pomaga v teh viharjih dneh splošne krize samo sebi v boljšo in lepšo bodočnost.

V daljših in krepkih besedah je nato profesor Kovač iz Novega mesta obrazložil volilecem pomen sedanjih volitev in pojasnil naše politično stanje. Zaključil je svojo lepo besedo s pozivom vse na volišče in priporočil je podrobno agitacijo vseh, ki hočejo sodelovati pri velikem delu izgradnje Jugoslavije. Ljudstvo se je raz-

udrtih oči, najbolj cvetoča lica so danes blede, najbolj smejoča ustna bolesto zategnjena. Počasi se vlečejo pri proščenju od plesa utrujene noge.

Zadnje jutro!

Hitro, hitro, čas preide! Dolga je še pot in vlak ne čaka. Z od naglice neokretnimi rokami pomaga žena možu v obleko; nič več se ne ljubimkajo, saj so se v teh kratkih dneh popolnoma izčrpali — in čemu neki? Zdaj odhaja v daljni svet in ona bo ostala sama v ozki dolinici. Tako je pač! Z navajeno vsakodnevno otopenostjo se spet sprijaznijo s svojo usodo.

Samo še najmanjši otroci spe, večji prinašajo klobuk in palico in devljejo v »špapanove« svezjenj še kos kruha in potice; ne upajo se govoriti, oče je slabe volje, mati jih tepe pri najmanjšem trušču.

Tiho, tiho! Kot bi imeli mrtveca v hiši, tako tiho se plazijo; cvileč voha okoli pes in se stiska gospodarju k nogam.

V kamri mladih Schneiderjevih gori še lučka; tako temno je tukaj ob hlevu, niti svetloba niti zrak ne moreta skozi ozko okence.

Barbka se opoteka od ognjišča k mizi, od mize k postelji, od postelje k omari, pa vedno še kaj pozabi. Golo in prazno tesné rdeče poslikane stene skromno kamro, zmereno se ozira okrog, mraz jo stresa, — ali še ni bilo včeraj tukaj kot v raju?!

Bila še ni navajena naglega slovesa od moža; pred dvema dnevoma je bila šele poroka. V joku se je zrušila na pručico ob mizi: »kdaj se boš spet vrnil?«

Lovrenc ji je sedel nasproti uprt na komolce in strmel v svojo skodelo, kjer se je parila kava. »Ne jokaj, Barbka,« je spregovoril navsezadnje, toda v grlu je tiščalo tudi njega, njegov glas je bil boječ.

Potem nista več spregovorila.

Pestro poslikana stenska ura je tiktakala, kazalec je drvel z blazno naglico — že je kazal skoraj štiri. Medla svetloba se je kradla skozi temen prostor. Barbka je upihnila luč, da je smrdet ugasnila.

»Zdaj grem,« je spregovoril in vstal.

»Še ne!« Obesila se je nanj, popadel jo je grozen strah. »Saj imaš še čas, ostani.« — Krčevito ga je zgrabila za roko — »samo malo še ostani!« Glasno je zakričala »samo še eno minuto!«

»Ne!« Otresel se je je. »Čakajo me!«

»Nikdar več te ne bom videla — Ježeš Marija in sv. Jožef — bojim se: da bi morala umreti!«

»Neumnosti!« S spačenimi ustmi se je skušal smejati. »Glej, da ostaneš zdrava, in piši kmalu, ali si razumela?! Zbogom, Barbka!« Vzel je klobuk in zgrabil za svojo culo, s prosto roko pa jo je privel k sebi. »Ježeš, Barbka, ne joči vendar tako! Barbka, ali si neumna?! Barbka, ljuba Barbka!«

Strastni poljubi so zagoreli na njegovih ustnicah, vroče solze so mu močile lica, tresoče se roke so ga tesno objemale. S silo se je končno oprostil.

Ganjen do dna se je opotekel k durim — še en pogled nazaj, še enkrat je pokimal z glavo — pa se je opotekel čez prag. Odšel je.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

3.

Zgodnje jutro je, solnce še ni izšlo, samo nad gorami na vzhodu se blede rdeči pod oblaki. Sivo leži dolina; travniki so pokriti z zgodnjo meglo, kot z valjučo vodo. Petelini kikirikajo na vso moč, psi so začeli lajati.

Daleč na obzorju se sveti še ena zvezda, medel odsev prejšnjega sijaja. Ura je tri.

Tako zgodaj niso sicer v Eifelschmittu na nogah. Danes se odpirajo vsa vrata; ženske oblečene komaj za silo v srajc in spodnjih krilih hite v sivo jutro k vodnjakom. Vлага pada kot bi deževalo; nizka stekla oken so vsa zamegljena.

Iz slehernega dimnika se že vije dim in težko prodira skozi gosti zrak k brezbarvnemu nebu.

Z zguhančenimi čeli stoje ženske za kamenitimi ognjišči in kuhajo kavo; pod obešenimi kotli se žge vlažno dračje, dim grize v oči, da se solzijo. Kuhinja je mrazla, srce težko kot svinec.

V zakonski postelji še leži mož in se premetava med pernicami; nikakor se ne more znajti, glava mu je težka od prepitih noči. Vzdihuje in kolne.

Kot duhovi se vlečejo ženske, blede, neprespane,

Jz Dravske banovine

d Odhod br. Leona Stuklja v Švico. Včeraj zjutraj z monanovskim brzovlakom sta odpotovala na tekme švicarske telovadne zveze v Bern naš sokolski prvak br. Leon Stukelj in delegat Saveza SKJ brat Franjo Mačus, načelnik Sokolske župe Maribor. Br. Stuklja želimo pri tekmah mnogo uspeha in srečen povratek v domovino.

d JAD Triglav v Zagrebu je na svojem običnem zboru 24. oktobra 1931. izvolilo za zimski semester 1931. ta-le odbor: predsednik Brinar Miran, cand. for., podpredsednik Pucelj Tone, cand. iur., tajnik Milko Križman, cand. iur., blagajnik Bačnar Boris, stud. rer. com., knjižničar Kveder Drago, stud. tehn., arhivar Hlastec Adolf, stud. tehn., gospodar Križan Oton, stud. agr., odbornik Lippai Viljem, cand. iur., revizorji Boneje Stane, cand., tehn., Gulič Miro, abs. med., častni sod Bogataj Mirko, cand. iur., Spindler Metod, cand. med. in Kladnik Jože, cand. for.

d Poroka. V Stari Oselici sta se poročila agili sokolski sodelavec učitelj Janko Stefe in gdč. Kati Bašljeva. Vsi prijatelji izrekajo delavnemu bratu najiskrenejše čestitke!

d Nov, lahek in peven moški zbor »Le enkrat žele!« Z. Prelovca je izšel v založbi pev. društva Ljubljanski Zvon. Cena prvi kupljeni partituri 5 Din, nadaljnjim izvodom po Din 1-50.

d Naročnikom na »Zbore«. Predzadnja ševilka letošnjega letnika izide začetkom novembra. Kdor tretjega zvezka ni prejel, ni še poravnal naročnine za leto 1931. Naj to čimprej stori!

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna Jos. Reich, 398-2

d Plemenit dar. Kmetijski inspektor ing. Josip Zidanšek je daroval za revne učence osn. šole v Spitalu pri Konjicah 300 Din. Iskrena hvala!

d Jesen, a posebno vlažno in mrzlo vreme mnogo bolj pospešuje prehlade nego suh mraz. Gorka suknja in dobra obutev ne zadoščajo, da bi obvarovali telo pred prehladom a posebno ne pred bolestinami v vratu in hripo in radi tega se v današnji dobi napredka uporabljajo — kot preizkušeno preventivno sredstvo »Panflavin pastilje«. Ob pojavi kašlja in katarja — treba uživati Kresival sirup.

d Vremensko poročilo: Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 760-7, termometer 5-2, relativna vlaga 88%, tiho, oblačno 10, dež (7 mm). V Mariboru je kazal barometer 760-6, termometer 2-9, relativna vlaga 94%, smer vetra NW4, oblačnost 10, dež (9-2 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 7-8 (3-2), Mariboru 4-1 (2-6), Zagrebu 6-3 (3-8), Beogradu 10 (4-7), Sarajevu 13-1 (3-8) in Skoplju 21 (9-6). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Selitve

prevoze vseh vrst blaga, v Ljubljani, na deželo in obratno Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni

„Brzopromet“

avtoprevoznika družba z o. z.

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 4.
TELEFON ST. 2182.

Ljubljana

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rinski cesti.

Četrtek, 29. oktobra 1931: Narcis. Pravoslavni, 16. oktobra: Longin.

*

■ Finančni direktor dr. Povalej se je vrnil z rednega oddiha ter sprejema kakor običajno stranke vsak delavnik med 10 in pol 12. uro.

■ Otvoritev predavanja XII. sezone društva »Soča« v Ljubljani. Prihodnjo soboto dne 31. t. m. bo v društvu »Soča« otvoritev predavanja v letošnji sezoni, in sicer v salonu restavracije pri »Levu« ob 20. uri in pol. — Predaval b. opredeljen društva dr. Dinko Puc o gospodarskih in političnih krizah drugod in pri nas. Ker je to predavanje za današnjo dobo zelo važno in zanimivo, se pričakuje velike udeležbe in vabi društveni odbor vse člane in prijatelje društva k temu večeru. Po predavanju nastopi iz prijaznosti znameniti »Slovanski vokalni kvintet« iz Ljubljane.

■ Prosvetno društvo »Tabore«. Današnji članski sestanek odpade radi sestanka ženskega odseka.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25-77.

■ Ljubljanskim moškim zborom! Na dan Vseh svetih dopoldne ob pol 11 uri vaja v pevski dvorani Glasbene Maticе za petje na grobovih popoldne ob 3. Pozivamo vse pevce, da se vaje in popoldanske petja polnoštevilno udeležijo. Uprava Hubadove župe JPS.

■ Planinski ples. Kakor vsako drugo leto bo priredilo Slovensko planinsko društvo svoj običajni planinski ples na predvečer pred Svečnico, to je 1. februarja 1932. Opozarjamo vsa društva in korporacije na ta datum, da se pri izbiri termina za svoje prireditve ozirajo v svojem kakor v našem interesu na to obče priljubljeno predpustno zabavo.

■ Octovo kisline je popila 25 letna žena delavca Marija Melin v Litiji 7, ba je radi neozdravljive bolezni. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico in je že izven nevarnosti.

■ Kriminalne vesti. Tekom zadnjih dni sta bili zopet ukradeni dve kolesi, Kaplanu Ivanu, ki je imel kolo znamke »Ideal« št. 13409 v I. nadstropju Delavske zbornice na Miklošičevi c. Kolo ki je vredno 1400 Din, je last Josipa Gerkmana. Drugi oškodovanec je Sever Anton, kateremu je izginilo 1000 Din vredno kolo znamke »Princess«, št. 536.505 izpred gostilne Kunstel Angele na Ježici. — Gostilničar Trobec Ivan v Kasezah je prijavil policiji, da mu je neznan tat odnesel dva para hlače, katere je imel obešene na vrtni ograji. — Včeraj smo poročali, da je služkinja Mariji Tudji izginil plašč. Imenovana je med tem izvedela za ime storilca ter se je napotila k njemu. Bil je to neki Stanislav P., kemični čistilec oblek pri neki ljubljanski tvrdki. Sam se je priglasi policiji in izjavil, da je odnesel plašč v polni pijanosti in se po iztreženju sploh ni spominjal, kje ga je dobil. — Trgovki s premogom in drvmi, Ivaniki Vrhunc, stanujoči v Bohoričevi ulici, je neznan storilec odnesel dve vreči premoga, butaro mehkih drv in dve prazni vreči.

ELEGANTNA DAMA

naroča obleke in plašče v ateljeu
JOSIPINA IGLIČ, Ljubljana
palača Viktorija 2304

Maribor

m Shodi dr. Pivka. Dr. Ljudevit Pivko, sreski kandidat na mariborskem levem bregu, je imel te dni po Slovenskih goricah, tako n. pr. pri Sv. Antonu, v Gočevi, Jarenini, pri Sveti Trojici itd. več zelo dobro uspešnih sestankov in shodov. Po ostalih krajih bodo shodi in sestanki te dni.

m Železničarski shod. V torek zvečer je bil v veliki dvorani Narodnega doma shod narodnih železničarjev, kateremu je prisostvovalo krog 1000 ljudi. Predsednik krajevene organizacije narodnih železničarjev G. Rudolf Tumpelj je poročal o tekočih stanovskih zadevah, o volitvah pa je govoril sreski kandidat g. dr. Ljudevit Pivko. Razpoloženje je bilo zelo dobro in narodni železničarji so soglasno sklenili, da bodo šli dne 8. novembra vsi na volišče, da store svojo narodno in državljansko dolžnost.

m Davkoplačevalcem. V smislu člena 148 zakona o neposrednih davkih se naznanja, da dospe v plačilo dne 1. novembra letos druga polovica zemljarin. Dne 15. novembra pa dospe v plačilo četrti četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka. Uslužbeniki davek se mora plačati najkasneje v roku, ki ga določa čl. 99. zakona o neposrednih davkih. Davčni zavezanci se v njih lastnem interesu nujno pozivajo, da ne zaostanejo s plačili davkov, sicer bodo morali plačati razen zamudnih obresti tudi vse stroške izterjatve.

m Darovi. Mesto venca nagrob pokojnega trgovca Franjo Laha sta darovala g. Franc in ga. Marija Čuš 100 Din za gasilce, g. Karel Jančič pa 150 Din za diško kuhinjo. Namesto venca na grob pok. Srečka Robiča pa je daroval g. Wögerer tudi za gasilce 200 Din.

m Pred nakupom ruma, slivovke, brinjevca, droženke, brandyja (konjaka), likerjev, špirita itd. obrnite se na tovarno Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9, tel. 25-80. 2280
m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Oskar Obersnel in Nada Kartova, Ivan Resnik in Alojzija Ogrižkova, Karol Ravš in Helena Praprotnikova, rojena Valherjeva, Josip Šiberna in Viktorija Perlavčeva, Friderik Brumen in Marija Testanova, Ivan Breže, učitelj in Emilija Hauželičeva, učiteljica, Franc Kurauđa in Julijana Karničkova, Josip Lebič in Ivana Gerličeva ter Franc Krebs in Marija Bizjakova. Vsem obilo sreče!

m Umrli. V torek so v Mariboru umrli: Josipina Ruess, stara 36 let, vdova po bivšem carinskem pisarju, pogreb bo v četrtek; v Wolfovi ulici je umrla Marija Dremel, posestnica, stara 79 let, pogreb bo v četrtek; v bolnišnici je pa preminula Marija Kozar, hči tkalke, stara 6 let, pokopana bo tudi jutri popoldne. Blag jim spomin!

m Sneg, ki je doslej zapadel dvakrat ali trikrat samo na vrhuncih naših gor, je sedaj pokril tudi že pobočja Pohorja in Kozjaka. Če se zjasni, bo nastal zimski mrz tudi v Mariboru.

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru rabi hlapca, krojača in starejšega mlinarja, ki dobe takoj zaposlitev.

m Samopomoč drž. nam. in upokojencev, reg. pom. blagajna v Mariboru, naznanja svojim p. n. članom, da se je gospod Franc Gregorič tačasni tajnik in blagajnik preselil s Tržaške ceste št. 5 na Pobrežko cesto št. 15-III. nadstropje ter je članom vsak dan med 13. in 14. uro na razpolago. — Odbor.

m Trg v sredo. Zaradi slabega vremena je bil včerajšnji trg bolj slabo založen in tudi kupcev je bilo manj kakor navadno. Deloma je bil tega kriv tudi visoki datum v mesecu, ki se v Mariboru vedno pozna. Kmetje so pripeljali na trg 5 voz sadja in 2 voza domačih izdelkov. Cene so bile zmjerne, večinoma iste kakor v soboto. Piščanci so se prodajali po 12-50 to 25 Din, kokoši po 35 do 40 Din, race

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživite naravna »Franz Josefova« grenčica trajno obkroži krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

gosi in purani po 35 do 60 Din, kunci po 5 po 25 do 35 Din; jabolka po 3 do 5 Din, grozdje po 25 Din, divji zajci po 20 do 30 Din, fazani po 2 do 4 Din kg, sena in slame pa sploh ni bilo.

Gelje

* Sokolski župni zlet v filmu. Nocoj ob 20-30 se bo v okviru ciklusa sokolskih predavanj vršilo drugo predavanje. Br. Kramar bo predaval film pretekelega župnega zleta v Celju, ki ga je sam snimal. Predavanje bo v risalnici deške meščanske šole.

* Mestni avtobus za Vse svetnike. Za praznike Vseh svetnikov bo mestni avtobus vozil po sledečem redu: v Savinjsko dolino se opoldanska vožnja podaljša do Rečice in bo vozil avtobus od 30. oktobra do 2. novembra po starem voznem redu tudi zvečer ob 18. iz Celja in ob 6-35 iz Rečice. V Vojnik se pomnoži vožnja od 31. oktobra do 2. novembra od vlakov iz Celja ob 7-45, ob 11-10 in ob 17-45 ter se bo avtobus vračal takoj po prihodu v Vojnik zopet v Celje. Ostale proge bodo po potrebi še ojačane z enim vozom ob sedanjem voznem redu. V Celju bo na obe pokopališči vozil avtobus izpred kolodvora na praznik 1. novembra od 8-30 zjutraj do 18-30 zvečer, dan pred praznikom ter dan po prazniku samo po potrebi, in sicer približno ob 15., 16. in 17.

* Rdeči križ za Vse svete. Letos bo krajevni odbor »Rdečega križa« v Celju na mestnem ter na okoliškem pokopališču zbiral darove v prid prizadetim po suši. Vsak tudi najmanjši dar bo dobrodošel!

* Violinski virtuoz Karlo Rupel, ki koncertira prvič v Celju v sredo 4. novembra v mali dvorani Celjskega doma ob pol 9. zvečer, se je po končanih študijah na ljubljanskem konservatoriju izpopolnjeval še pri svetovnemu mojstru prof. Ševčiku ter dve leti študiral v Parizu, odkoder se je vrnil domov, da se posveti izključno solističnemu delovanju. Imel je že lepe uspehe v Ptuj, Mariboru in Ljubljani. Tudi za njegov celjski koncert vlad veliko zanimanje. Vstopnice od 20 Din navzdol se dobijo v knjigarni Goričar in Leskovšek.

* Izstop iz državljanstva. Ga. Sonnenber Bertha, pristojna v Petrovce, je pri celjskem srezkem načelstvu zaprosila za odpust iz našega državljanstva, ker hoče sprejeti avstrijsko državljanstvo.

* Nova trgovina. Ga. Karolina Strupi name-rava v prilijči svoje hiše v Gudčevi ulici št. 6 urediti prostore za specerijsko trgovino. Tozadevni komisijski ogled se bo vršil danes.

* Huda nezgoda pri mlačvi. 44letni dmnar Operčan Franc iz Savine pri Ljubnem je bil 26. t. m. zaposlen pri mlatilnem stroju. Po neprevidnosti je prišel z desno roko med kolesje, ki mu je odrezalo vse prste na roki. Težko ponesrečenega Operčana so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Roparski napad. V ponedeljek 26. t. m. zvečer sta prišla dva moška pred hišo 68letnega dmnarja Peveca Jurija v Lekarjah, obični Sv. Štefan pri Šmarju. Pevec je ravno nekaj delal, moško sta začela razgovor z njim. Naenkrat je eden njiju zagrabil nič hudega slutečega Pevca ter ga vrgel na tla. Ko se je Pevec branil, ga je napadalec začel z nogami suvati, tako da mu je zlomil več reber. Drugi moški pa je med tem šel v hišo ter pobral kar mu je le prišlo pod roke. Nekaj ur pozneje so sosedje našli težko ponesrečenega Pevca, ki so ga morali prepeljati v celjsko javno bolnico. V svojem napadalcu je Pevec spoznal nekoga Leskovška Miha, dočim drugega ni spoznal. Orožništvo zasleduje oba roparja.

* Obsojen požigalec. Radi požiga v Čretu, ki se je zgodil pred enim mesecem, obtoženi Zajko Josip je bil v torek na okrožnem sodišču spoznan krivim ter obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

Kranj

Predavanje. Krožek prijateljev Francije v Kranju bo priredil v petek, 30. oktobra, svoje prvo letošnje predavanje. Predaval bo krožkov predsednik prof. Niko Kuret v slovensčini in ob skioptičnih slikah o francoskem delu Švice. Predavanje se bo vršilo točno ob pol 8. uri zvečer v kinu »Talija«. Prostovoljni prispevki za kritje stroškov se bodo sprejemali, za dijake je vstop prost.

Žiri

Poplava. V soboto je reka Sora prestopila bregove in poplavlila doberšen del žirovske doline. V nedeljo zjutraj je voda upadla, a zopet zelo narasla. Dežuje pa neprestano.

Blagoslovitev zvonov in cerkveni koncert. — Včeraj dopoldne je kanonik g. Šiška kot škof pooblaščenec blagoslovil nove zvonove ob asistenci okoliške duhovščine. — Popoldanski koncert je uspel nadvse dobro. Pri koncertu je nastopil mešan zbor s spremljevanjem orgel in orkestra.

Vič

Prošnja Rožnodolcev viški občini. V letošnjem letu je Rožna dolina oziroma občina Vič mnogo pridobila z kanalizacijo, ki je bila zelo potrebna. Kanalizacija je že skoro izvršena, le odtočni kanali še ne delujejo, kar se je pokazalo v zadnjem deževju. V Rožni dolini so cele ulice preplavljene, ker toliko vode ne morejo sprejeti novi požiralniki, ki so najbrž še zamašeni. Prosimo g. župana, da si ogleda cesto IV. in V., kjer je vode toliko celo na hodnikih, da bo hoja po njih ob količjak dolgo-trajnem deževju nemogoča. Prosimo zato viško županstvo, da pošlje delavce, ki bodo požiral-nike odmašili, sicer nam grozi poplava na dvo-riščih in nižje ležečih prostorih.

Litija

Zastojkarji na vlaku. Orožništvo je zopet prišlo dva »slepa potnika«. Sta to neki Stanušič Vinko in Grgurina Mato, oba doma iz okoličice Crikvenice. Sta sta za delom, vendar brez vsakega denarja v žepu.

Vsled narasle Save, so se vsi bali zopetne povodnji. Vendar je danes pričela Sava zopet padati, tako, da se ni bati povodnji kakor leta 1925, kot so neki prorokovali.

Zaradi deževja je Sava, ki je zelo narasla, pri Sp. Logu odrgala velik kos ceste. Regula-oja 30 bi bila na tem mestu zelo potrebna.

Trbovlje

Sestanek esperantistov. V nedeljo 25. t. m. se je vršil v osnovni šoli na Vodah dobro posečen sestanek tukajšnjih esperantistov, na katerem se je sklenilo, da se bo pričelo z rednim poukom esperantskega jezika v soboto 31. oktobra t. l. Pouk bo brezplačen ter se bo vršil vsako soboto od 7. do 9. ure zvečer v šoli na Vodah. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za ta mednarodni pomožni jezik.

Šmartno pri Litiji

Poročila sta se v nedeljo 25. t. m. pri podružni cerkvi v Jablanci Marjan Markovec in gdč. Pavla Zapuškova iz Zg. Jabljance. Čestitamo! Razsvetljena cesta. Na Dobravi je občina Litija postavila proti Šmartnemu nove droge in pritrdila na njih elektr. žarnice. Do sedaj je bilo tu popolnoma v temi.

Korinškovo hišo na Dobravi je g. Emil Koprivnikar prodal za 30.000 Din. Za hišo je dal pred letom pa 58.000 Din na sodni dražbi. Lep dobiček!

AD SKOFJA LOKA — — — — —
Nov grob. Bela žena je čisto nepričakovano pretrgala v ponedeljek popoldne nit življenja vsemu Karlovcu poznane možu, nazvanemu »stari Korelček«. Pokojnik je vedno delal v kamnolomu. V ponedeljek zjutraj je kot običajno vstal, zajtrkoval in mislil na delo, ko mu je postalo iznenada slabo. Moral je v posteljo, ob 15. uri pa je izdihnil svojo blago dušo. Umrlemu blag spomin, prizadetim naše sožalje!

Slovesna blagoslovitev škofjeloške župne cerkve

Preteklo nedeljo je bila župna cerkev Sv. Jakoba v Škofji Loki zopet izročena svojemu vzvišenemu namenu, in to na najsvetejši način. V soboto ob 19. uri se je razvila preko Spodnjega trga od špitalske cerkve dolga procesija vernikov z Najsvetejšim in gasilsko godbo. Sprevod je krenil po Grabnu in nato čez iluminirani Mestni trg v prenovljeno župno cerkev, ki je v novem zares sijajna in veličastna. Pojačena je v cerkvi električna razsvetljava. Pred glavnim oltarjem so namestili dva žaromet, da se lahko obsevli preslabotij kakor po dnevi. — Od sobote na nedeljo so bile molitve, v nedeljo dopoldne ob 9. uri pa se je darovala slovesna služba božja. Slavnostno pridigo je imel stolni kanonik g. Klinar, ki je v svojem nagovoru izrazil veselje in zahvalo Ločanom, da so zgodovinsko-monumentalno svetišče tako lepo in okusno preuredili v gotskem slogu. — Škofja Loka se je blagoslovitve spomnila tudi na zunaj. Mestni trg je imel žegnanje, ki se je praznovalo po starem običaju. Gostilne so imele obilo posla in so pridno stregle z dobrotami »žegnanja«. — Cerkev je v notranjščini od vrha do tal prenovljena. Delo je izvršil domačin gospod Angelo Molinaro. Delali so skoro 5 mesecev. Ogled cerkve, ki je sedaj gotovo med najzanimivejšimi svetišči na Gorenjskem, vsej javnosti toplo priporočamo!

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer
Četrtek, 29. oktobra: Kralj na Betajnovi. Red A.
Petek, 30. oktobra: Zaprt.
Sobota, 31. oktobra: Pritličje in prvo nadstropje. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.
Četrtek, 29. oktobra: Zaprt.
Petek, 30. oktobra: Zaprt.
Sobota, 31. oktobra: Viktorija in njen huzar. Red C.

Zagrebska kritika o »Laterni«

Zagrebska radiopostaja je prenašala iz Ljubljane Novakovo opero »Laterno«. Ob tej priliki je objavil »Jutarnji list« sledečo kritiko: Izvedba v Ljubljani je bila pod muzikalnim vodstvom Nika Štritofa, ki je vodil predstavo zelo muzikalno, posamezne scene pa izvajal zelo živo in zvočno. Ta živost je zvenela prav dobro iz orkestra, ki je partituro realiziral odlično in efektno. Hvaležni smo upravi ljubljanske opere, da nas je seznanila z zanimivo Novakovo opero. — Mi v Ljubljani pa smo kritiku »Jut. list« hvaležni za simpatično poročilo, ker od tukaj pošilja g. St. v Zagreb poročila, v katerih sicer mrgoli fraz, kakor so običajne v dunajski »prešči« — manjka pa v njih osnovnih nazorov o glasbi sploh, nadalje manjka v njih vsako nagajenje, presoja slovenska dela kot enakovredna nemškim in manjka še marsikaj. Če se gospod St. v Avstriji še ni seznanil z Gluckom, Mozartom, Lortzingom itd., bi se bil že lahko pri nas. Sicer pa je gospod v zmoti, če misli, da je naše Narodno gledališče »Biedermeier-theater«, kjer bi morali na njegovo povelje osveževati vse Glucke in J. Straussove operete izvajati kot opere. Vsekakor pa je značilno, da stisne Novaka kakor grozd — in iz grozda se poredi voda. In da je v koncertni dvorani občudoval Novaka-simfonika. (Slučajno Novak ni napisal nobene simfonije!) Kako daleč sme iti naša kurtoazija, to g. St. kot Nemca menda presneto malo briga in je v resnici kurtoazije preveč, če mu dovoljujemo tako abotno pisarenje o stvarih, ki jih ne razume in ne razume. Kam pa pridemo, če začnem jutri jaz rohniti in protestirati zoper Piccasovo razstavo v Parizu? Slavko Osterc.

Ljubljanska opera ostane v četrtek in petek radi nadaljnjih popravil v operi zaprt. V soboto se poje izvrstna Abrahamova opereta Viktorija in njen huzar za red C.

Novi junaški tenor ljubljanske opere g. Krsto Ivić nastopi prvič na našem odru v nedeljo 1. novembra v Verdijevi operi »Aida«. G. Ivić je bil preje angažiran v Nemčiji ter ima izredno lep, simpatičen tenor junaškega značaja.

Zakaj kandidiram

Izjavi dveh narodnih organizatorjev

Nadaljujemo s svojo anketo ter priobčujemo danes izjavi dveh marljivih narodnih organizatorjev. Srezi kandidat Milan Mravlje je zlasti deloval med kmetiskim ljudstvom in se posebej zavzemal za naše manjše kmetovalce, dočim je bil dr. Stane Rape tudi zelo delaven na prosvetnem polju in zlasti mnogo storil tudi za razvoj našega letalstva. Kljub temu, da sta oba kandidata delala na različnih toriščih, pa veže oba iskrena ljubezen do domovine, kar sta oba tudi s svojim življenjem dokazala.

Izjava sreskega kandidata za li-tijski okraj geometra Milana Mravljeta

Odkar se tudi aktivno udeležujem javnega življenja, sem vedno globlje prepričan, da so socialne in gospodarske razmere temelj vsake države in vsake narodne ureditve. Nočem zanikati pomena in tvornosti zgolj političnih idej, moram pa to svoje prepričanje o pomenu socialnih in gospodarskih prilik pri reševanju vseh vprašanj poudariti na čelu mojega odgovora na vaše prijazno vprašanje: Zakaj kandidiram?

Izkušnja me uči, da večina naših gospodarskih edinic ni čisto kmečka, ali čisto obrtniška ali čisto delavska, temveč je večina naših gospodarskih edinic kmetsko-obrtniška in kmetško-delavska. Naš slovenski podeželski človek po večini ne more uspevati smao z obdelovanjem male kmetije, temveč mora poleg tega biti še obrtnik ali delavec. Kot tak je zainteresiran tako na pospeševanju kmetijstva in na dobrih delavnih pogojih za mezni zaslužek, kakor tudi na razvoju obrti in industrije, ki ustvarja priliko za tak zaslužek. Le na tej prirodni vzajemnosti, na tem živem solidarizmu našega kmeto-delavca in kmeto-obrtnika je mogoče graditi uspešno gospodarsko politiko občine, banovine in države. Kdor bi to hotel graditi na razrednem nasprotju med kmetom in delavcem, obrtnikom in industrijcem, to ne bi mogel res pospeševati narodnega blagostanja. Četudi pa je kmet-obrtnik in kmet-delavec kot nositelj navedene prirodne vzajemnosti predvsem poklican, da bi se aktivno udeleževal v našem narodnem, kulturnem, gospodarskem in političnem življenju, je bil vendarle omalovaževan, ker so teoretiki naše javno mnenje prepričali, češ da je pri Slovencih podan čisto kmečki, čisto obrtniški in čisto delavski sloj. Zato so našega malega kmeta, bajtarja povsod prezirali, ga nikjer upoštevali in je slednji še danes neaktiven, četudi je od vseh 150.000 slovenskih kmečkih gospodarstev okoli 110.000 malokmetijskih in seveda obenem obrtnih in delavskih.

Tako socialno in gospodarsko stanje ugotavljam predvsem tudi v ličjskem srezu, kjer kandidiram. V tem srezu je prebivalstvo po večini kmečko-delavsko in kmečko-obrtno. Tudi v tem srezu pa je ravno ta plast za delo v javnem življenju neorganizirana, vsled česar ne more prebivalstvo prav napredovati niti kulturno niti gospodarsko. Zato bo moja največja briga veljala organizaciji kmetško-delavskega in kmetško-obrtniškega sloja. Do aktivacije tega sloja mora priti ne samo v ličjskem okraju, ampak povsod. Taka aktivacija ni potrebna zaradi kmetov samih, ki se morajo organizirati, da si pribore ugodnejše gospodarsko stališče v državi, ampak je potrebna tudi radi splošnega gospodarskega blagostanja, posebno za Slovence.

V Sloveniji se je težje gospodarstvo važnosti brez dvoma premaknilo s kmetijske proizvodnje na obrt in industrijo, ker mora Slovenija v agrarni Jugoslaviji postati obrtno-industrijski del države, če neče ubojužati s svojo kmetijsko proizvodnjo, ki ne more z ozirom na naše geografske posebnosti nikoli biti v velikem obsegu konkurenčna z agrarno proizvodnjo na jugu. Tudi je naš mali kmet-delavec in obrtnik glavni odjemalec pridelkov in izdelkov in je s tem blagostanje tega sloja podlaga za blagostanje drugih slojev.

Važno pa ni vprašanje le z gospodarskega, ampak tudi s političnega vidika. Ne moremo govoriti o popolni demokraciji toliko časa, dokler ne bo najštevilnejša in gospodarsko vsaj za Slovenijo najvažnejša plast naroda organizirana. Če pomislimo, da sta ravno kmet-delavec in kmet-obrtnik nositelja prirodne vzajemnosti, ki mora biti podlaga pravi narodni gospodarski politiki, bo moral vsakdo uvideti nujnost, da

se da tej plasti možnost, da se v javnem življenju uveljavi. Le tako se more razviti novo, zdravo in močno politično in gospodarsko življenje in bo šele na tej močni kmetško-delavski podlagi lahko uspeval vsak drug stan in poklic.

V ozki zvezi s tem velikim vprašanjem je vprašanje izvedbe agrarne reforme. Z razdelitvijo veleposestev, z notranjo kolonizacijo in z vsemi sličnimi ukrepi, je treba preprečiti proletarizacijo slovenskega malega človeka in mu ohraniti blagodejno zvezo z zemljo. Ni potrebno poudarjati važnosti lastnega, četudi še tako majhnega doma, v rasnem in kulturnem pogledu, temveč tudi v gospodarskem pogledu, kajti tak dom vendarle v sličnih krizah kakor je danes nudi malemu človeku eksistenčni minimum. Agrarna reforma in izvedba že donešenega zakona o likvidaciji, to bo moja glavna poslanska skrb. Ker bo imel bodoči parlament v tem pogledu velik vpliv, hočem tam z v o energijo zastopati vse interese agrarnih interesentov države, posebno pa Slovenije, še prav posebno pa agrarne interese ličjskega sreza. V organizaciji agrarnih interesentov bom pomagal združiti vse plasti našega naroda, ki do danes še niso organizirane, t. j. našega malega kmeto-delavca in kmeto-obrtnika.

Ker daje mala kmetija le najnujnejše pogoje za eksistenco, je nujno, da damo malemu kmetu še obrtnega in meznega služnika. Zato je naš mali kmet zainteresiran na prospehu obrti in industrije, na industrijalizaciji Slovenije. Našim ljudem osigurati tem potom dom in zaslužek, to bo prav posebna naloga vseh naših slovenskih zastopnikov v parlamentu.

V tem smislu sem že do sedaj po svojih skromnih močeh v javnem življenju deloval, tej nalogi hočem ostati zvest tudi kot poslanec, če mi bo prebivalstvo ličjskega sreza izkazalo zaupanje.

Globoko sem prepričan, da je za navedene cilje mogoče delovati le s sodelovanjem v državnem življenju. Kdor hoče resne dosežke slične cilje, mora nujno težiti, da pridobi vpliv v parlamentu. Zato kandidiram!

Izjava sreskega kandidata za logaški okraj dr. Staneta Rapeta

Pripadam mlajši generaciji, ki je tik pred svetovno vojno krenila na pot brezkompromisnega dela za svobodo Jugoslovenov in se tudi javno udeleževala v svobodni domovini, kot zastopnica integralnega jugoslovanstva. Ako stojim sedaj v vrstah onih, ki posvečajo vso svojo sposobnost in vse svoje delo politično in gospodarsko močni Jugoslaviji, smatram to le za nujno in logično posledico dela iz študentskih let in udeleževanja v svoji moški dobi, ker sem prepričan, da je samo pot naznačena s kraljevim odlokom od 6. januarja 1929. in zakonjena z novo Ustavo iz leta 1931. garancija za soglasje in mir, ki ga Jugoslavija nujno potrebuje za svoj gospodarski napredek.

Prepričan sem, da moremo samo s složnim delom vseh stanov in vsakega poedinca, prebroditi težko gospodarsko krizo, v kateri se nahajamo, in verujem, da nas bo zrelost in treznost privedla preko vseh težav v lepšo bodočnost.

Da pomagam pri delu za državo v dneh, ko narod predvsem potrebuje zaščite pred izkoriščevalci, sem prevzel kandidaturu.

70-letnica vestnega uradnika

Hrastje Mota, 29. oktobra.

Včeraj v sredo 28. oktobra je minilo 70 let, od kar so rojenice položile v zibel moža, kakršnih ni ravno mnogo med nami. Je to Frane Menhart, inšpektor fin. kontrole v pokoj, ki uživa zdaj svoj zasluženi pokoj v prijazni vasi Murskega polja v Hrastje Mota pri Radenci.

45 let je vestno in vzorno služboval. Tudi v najhujših časih birokratske Avstrije ni niti za trenutke pozabil, da je sin slovenske matere in je tudi pozneje svoje podrejenosti učil, naj bi jim bil materin jezik nadvse sveta svetinja in luč, ki naj jim sveti skozi celo življenje. Naravno je v tistih burnih časih vsled tega svojega odkritega prepričanja moral prenesti marsikaj bridkega in bil radi svojega vnetega jugoslovanstva čestokrat v napredovanju zastavljen pred drugimi. V prevratni dobi je vršil težko nalogo v takratnih neurejenih razmerah na meji v Gor. Radgonji popolnoma sam. Marsikatero noč je predsedal pri aktih in urejeval in delal za našo Jugoslavijo, ki jo je tako vneto čakal.

Tudi izven službe je učil ljudstvo in ga tolažil v težkih dneh. Kot daleč znanega poštenjaka

so ga vsi v vsem ubogali in cenili nad vse. Z vsakim je znal in še zna pokramljati in redki so danes na Murskem polju in Slov. gorah, ki ne bi poznali blagega gospoda inšpektorja.

V strogo narodnem duhu in v jeklene značaje je vzgajal tudi svoje otroke, ki že in bodo v svojih poklicih, ki so si jih zbrali po zaslugi skrbnih staršev, nadaljevali poslanstvo si-vega očeta.

Naj ohrani Bog jubilanta, vzornega uradnika, poštenjaka in Jugoslovana, ki je 17. t. m. obhajal s svojo družico tudi 40 let poroke, še dokaj let. Takih mož zlasti tudi danes potrebujemo!

Nevarno naraščanje voda v škofjeloškem okraju

Škofja Loka, 27. oktobra.

Neprestano deževje od sobote sem je naše vode silovito dvignilo. Selščica in Poljansčica sta skokoma naraščali in se dvignili za več metrov visoko. Kakor bobneč vihar se valijo vode proti Luki, kjer je ob stoku v Soro na silovite vodne mase naravnost veličasten, a strahovit pogled. V nižje ležečih krajih so narastle reke prestopile bregove in se razlile čez travnike. Selščica je včeraj prinašala s seboj smreke, hlode, preostale poljske pridelke in razno drugo robo. Nevšečnosti z vodo so imeli ljudje v nižjih legah. Na Suhi so morali ponekod spraviti iz kleti krompir, repo, korenje in zelje. V nevarnosti je bil tudi suški most, ki se je vsled vodnih navalov močno tresel in zibal. Voda je udrla tudi v vojašnico in so imeli dokaj opravka, da so spodnje prostore zopet izčistili. Na splošno nevarnosti poplav ni bilo. Deževje je danes nekoliko popustilo.

Zastrupiti se je hotela

Obupen čin matere več otrok

Litija, 27. oktobra.

Včeraj je bil pozvan zdravnik dr. Ukmar k M. materi več otrok, ki si je hotela končati življenje. Ker ga pa ni bilo doma, so obvestili o tem dejanju dr. Premrova, ki ji je nudil prvo pomoč. Zakaj se je hotela zastrupiti, je neznan, dejstvo je le, da je prišel istega dne zgodaj zjutraj njen mož, in prosil na občini podporo za ženo in otroke. M. je sedaj izven nevarnosti.

Uboj delavca v Pekrah pri Mariboru

Franca Rezmara iz Vrbovega Dola so našli s prerezanim vratom

Maribor, 28. oktobra.

Danes zjutraj so našli orožniki iz Studencev v bližini Jelenovega mlina v Pekrah mladega neznanca mrtvega v mlaki krvi. V njem so pozneje spoznali delavca Franca Rezmara iz Vrbovega Dola. O najdbi so bile takoj obveščene oblasti, ki so odposlale v Pekre komisijo, ki je izvršila tudi obdukcijo in ugotovila, da je bil Rezman zaboden z nožem v vrat. Napadalec mu je prerezal glavno žilo. Truplo ubitega so prepeljali v mrtvašnico v Limbuš, kjer bo pokopano. Uvedena preiskava je ugotovila, da je bil pokojni Rezman snoč v družbi 25-letnega delavca Franca Bravnika v neki prekrški gostilni in je z njim tudi odšel proti domu. Rezman in Bravnik sta se navidezno baje sicer dobro razumela, vendar je pa med njima telo pritrjeno sovraštvo zaradi nekega starega in še

neporavnane spora. Zaradi tega je bil Bravnik tudi osumljen uboja in aretiran. Zdi se, da je storil svoje dejanje v nenadoma nastalem prepiru. Podrobnosti bo pa ugotovila šele nadaljna preiskava. Vest o uboju se je naglo razširila po vasi in po celi mariborski okolici.

Daljnovid, s katerim se je hotel igrati, ga je ubil

Šoštanj, 27. oktobra.

Videmšek Anton, 18letni posestnik sin iz Prelske št. 30, je s prijateljem Drevom Martinom, p. d. Povh, iz iste vasi pasel 24. t. m. živino nedaleč za vasio. Od dolgočasia sta prišla na nesrečno misel, da bi se poigrala z daljnovidom, ki pelje iz centrale v Velenju v zdravilišče Dobrna. Videmšek je iz vasi prinesel žico, napravil na koncu kavelj in jo s hmelovko obesil na daljnovid. Nato se je s tremi prsti dotaknil žice. Tedaj ga je vrglo po tleh. Ko ga je prijatelj vprašal, kaj mu je, je samo še odgovoril: »Pusti me!« Padel je v nezavest in umrl, preden je mogel dospeti zdravnik iz Velenja.

Požar v Brezovici pri Nemški Loki

Prerigel pri Kočevju, 25. okt.

V petek 23. t. m. med 23. in 24. uro je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Ivanu Maurinu, hštv. 5. Zgorelo je gospodarsko poslopje, v katerem se je nahajal hlev in svinjak ter vsa krma, nekaj gospodarskega orodja, poljedelski stroji in dva prašiča. Škoda se ceni na 45.800 Din, ki je deloma krita z 12.000 Din zavarovalnine pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Da se je požar omejil, se je zahvaliti v prvem požarni brambi v Nemški Loki, ki je takoj prihitela na pogorišče ter gasila izredno marljivo do ranega jutra. Pogorišče je temeljito pogasila, kar je trajalo do 9. ure naslednjega dne. Požar so opazili fantje, ki so kuhali žganje pri Juriju Šuteju na Brezovici, katerega hiša se nahaja na drugem koncu vasi. Alarmirali so vaščane, bili so tudi prvi na pogorišču in preprečili, da se ni ogenj razširil, ker lahko bi bila zgorela cela vas. Na srečo tudi ni bilo vetra.

Domneva se, da je bil ogenj podtaknjen, orožništvo je na delu, in upamo da bode zločinca izsledilo.

V Studenem, občina Koprivnik, je isti dan popoldne pogorela koč Knespler Marije, v kateri ni nihče stanoval. Kdo je zanetil požar, se ne ve, ker biva v tem kraju samo neki kočar, ostale hiše so bile deloma že porušene deloma so zgorele.

5000 Din mu je izginilo iz žepa

Veržej, 27. oktobra.

Posestnik Heric Franc iz Borce je prodal pred kratkim v Mariboru svojega dirkalnega konja za Din 22.000. V soboto se je napotil tja in sprejel Din 5000 na račun od kupca. Na Pragerskem je čakal na zvezo z vlakom. Pri tej priliki je na klopi zadremal. Ko se je prebudil, se je napotil v restavracijo in si naročil čaj. Hoteč plačati, seže v žep in na svoje veliko presenečenje opazi, da je prazen. Neznani doprstež mu je izmaknil celih 5 jurjev. Sreča v nesreči je, da ni dobil izplačane cele vsote.

Sumljive manipulacije s tujimi milijoni

Bivši tajnik Mestne hranilnice v Črnomlju pred sodniki — Hranilnica oškodovana za 1.500.000 Din

Novo mesto, 29. oktobra.

Danes se je pričela pred tukajšnjim okrožnim sodiščem senzacionalna razprava proti bivšemu tajniku mestne hranilnice v Črnomlju Jožetu Kastelicu radi lažnega vodstva in predrugačenja trgovinskih knjig imenovane hranilnice, radi protipravne prisvojitve nad četrt milijona Din iz hranilne blagajne, radi napada na pregledujočega sodnika v zaporu in slednjič radi zmotnega zavrajanja upravnih odbojnikov, oz. blagajnika Mestne hranilnice v Črnomlju s potvarjanjem v nameri, da pridobi protipravno imovinsko korist sebi in soobtoženemu Stanetu Jakši, ravnatelju tvrde Jakša & Co., družbe z o. z. v Ljubljani. Slednji je obtožen, da je naklepoma zavaljal Josipa Kastelica k nečednim dejanjem in sodeloval pri tem s tem, da je prevzel v Ljubljani v smislu dogovora s Kastelicem od Mestne hranilnice v Črnomlju v letih 1921 in 1922 skupno 1 milijon 213.200 K, in da je po dogovoru s Kastelicem napačno knjižil v poslovnih knjigah tvrde »Vesne« družbe z o. z. v Kamniku in kasneje v bilanci tvrde Jakša & Co. v Ljubljani na škodo Mestne hranilnice v Črnomlju 199.106'85 Din. Skupno je oškodovana mestna hranilnica v Črnomlju za približno 1.500.000 Din. Dočim je obtoženi Stane Jakša na svobodi, je Jože Kastelic že dalj časa v preiskovalnem zaporu. Oba se danes zagovarjata pred senatom trojice, ki ji predseduje s. o. s. Romih.

Vsi so mu zaupali

Jože Kastelic je še pred vojno končal Mahorovo šolo v Ljubljani in si tako pridobil trgovsko naobrazbo. Do svetovne vojne je služboval v Ljubljani, po vojni pa ga je sprejela Mestna hranilnica v Črnomlju kot blagajnika. Bil je tako uporaben, da je bil že po osmih mesecih imenovan za začasnega tajnika in kmalu nato za stalnega tajnika zavoda. To službo je vršil potem do junija lanskega leta, skoro do svoje aretacije.

Kot hranilnični tajnik je vršil predvsem take posle, ki jih sicer vrše ravnatelj denarnih zavodov. Bil je takorekoč šef urada in kot tak je opravljal vse prezidialne posle, zbiral je gradivo za dovolitve posojil, likvidiral je po upravnem odboru dovoljena posojila, izvrševal je druge denarne posle itd. Užival je vsesplošno zaupanje, ki je šlo tako daleč, da upravni odbor niti ni zahteval od njega predpisane kavicije in da mu je slednjič zaupal odločitev v poedinah poslih v sporazumu s predsednikom in po navodilih upravnega odbora. Postal je tako skoro povsem samostojen.

Kako so odkrili manipulacije

Skoro deset polnih let je trajalo to početje, ne da bi bil kdo prišel Kastelicu na sled. Upravni odbor se na denarne posle ni dovolj spoznal, slepo je podpisoval, kar mu je Kastelic predlagal in tako bi ostalo to morda še nadalje prikrito, da ni začel Kastelic igrati velikega gospoda, kupovati nepremičnine in nastopati kot imovit meščan. To je dalo povod raznim govoricam, ki pa jih je pobila revizija hranilnične poslovanja, ki je pač našla nepravilnosti in izračunavanja obresti in v poslovanju z menicami, kaznivih dejanj pa ni našla. Imel je Kastelic več revizij, tako leta 1920., 1923., 1926. in zadnjo 1927. Tedaj je izmanipuliral že cel milijon dinarjev, pa ni opazil tega nihče, tako je znal vse prikriti.

Predsednik Mestne hranilnice pa je postal nanj pozoren, osobito ko ga je na nekatere nekorektnosti opozorila tudi še blagajnica Albina Hager. Pričel je sodelovati sam pri poslovanju in pregledovati tekoče račune in kmalu je opazil, da se številke poedinih računov ne vjemajo s podatki v bilanci. Brž je bil ugotovljen primanjkljaj milijon dinarjev. Kastelic se seveda branil in zatrjeval točnost svojega poslovanja, kasneje je trdil, da je izgubil denar radi neuspešnih spekulacij z dolarji, kar pa je dokazano povsem neresnično. Sprva se je hotel Kastelic poravnati z upravnim odborom, ki pa na njegovo ponudbo ni mogel pristati, vsaj je nudil le svoje mesečne dohodke in svoj čebelnjak. Kastelic je nato 6. junija lani izročil predsedniku Müllerju ključke Mestne hranilnice in ga ni bilo več v urad. Teden dni kasneje sta na nepojasnen način izginili iz hranilničnih poslovnih prostorov dve knjigi tekočih računov. Prišla je strokovna komisija iz Zagreba in po napornem delu ugotovila tu le v velikih obrisih našete denarne manipulacije. Obtožnica obsega 92 strani.

Kastelic je bil aretiran in prepeljan v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Tam je simuliral blaznost. Pri neki taki priliki je izlil na službujočega sodnika, ki je stopil v njegovo celico, vrč vode. Verno zabruje svojo nedolžnost, zadnje dejanje pa pravi, da je izvršil v taki duševni razdvojenosti, da se tega ni zavedal.

Tako obtožnica. Razprava, h kateri je povabljenih 26 prič in za katero vlada neprimerno zanimanje, bo dokazala krivdo ali nekrivdo obeh obtožencev.

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana — Celje — Maribor

Nalaganje prihrankov na hranilne knjižice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji in popolnoma varno.

Za vloge in vse obveznosti jamči dravska banovina z vsem premoženjem in z vso davčno močjo.

Blagovni clearing dobiva stvarne oblike

Knez Lichtensteinski, predsednik Jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice, uveljavlja načela blagovnega clearinga

Predsednik Jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice na Dunaju, knez dr. Edvard Lichtenstein, je v svoji novi funkciji obrazložil sodelovanju nekoga dunajskega dnevnika svoj delovni program, iz katerega posnemljemo najvažnejše.

»Že več mesecev so me iniciatorji jugoslovansko-avstrijske trgovinske zbornice naprošali, naj prevzamem mesto predsednika pri novi ustanovi. Stori sem to šele po pritrditvi soglasja avstrijske vlade. Jugoslovanski dunajski poslanik dr. Angelinović, s katerim sem gojil zelo živahne politične in gospodarske razgovore, mi je pri jugoslovanski vladi pripravil prijateljsko razpoloženje.

Kar se tiče bodočih nalog in ciljev, moram priznati, da sem bil ob vpogledu na veliko razčlenjenost in obseg obojestranskega trgovinskega prometa zelo presenečen. Na eni strani obstojajo v velikem številu zelo živahne stare kupčijske zveze z različni deli Jugoslavije, ki so pripadali nekda v območje a.-o. monarhije, na drugi strani pa je Dunaj za svojo prehrano navezan na jugoslovanski uvoz. Radi medsebojnih deviznih odredb in uveljavljanja nove trgovinske pogodbe, ki stopi v veljavo 1. januarja 1932., prihajajo želje interesentov v tem trenutku še prav posebno do izraza. Obseg želja in izpodbud, ki prihajajo k novi ustanovi, ki je šele pričela s poslovanjem in tudi šele urejuje svojo organizacijo, je zame ne samo veliko presenečenje, pač pa tudi razveseljivo zadoščenje.

Za enkrat delujemo na tem, da avstrijskemu poslovnemu svetu, v času ko so insolvenca in poravnave na dnevnem redu, organiziramo za Jugoslavijo uspešno zaščito upnikov. Ta zaščita je v Jugoslaviji vezana na koncesijo. Upamo, da bomo že v najkrajšem času vpostavili primerno in odgovarjajočo organizacijo.

Posebno važni in zaželeni so ukrepi, ki izvirajo iz deviznih določil obeh držav. Živimo v časih, v katerih se medsebojni trgovinski promet razvija, kolikor mogoče v smislu kompenzacije. Aktivna trgovinska bilanca je za vsako državo, posebno v trenutkih, ko spekulacija ogroža nacionalno veljavo, neomahljiva zapoved vsake gospodarske politike! Dunaj je, kakor rečeno navezan na uvoz živil iz Jugoslavije, in tudi če vpoštevam želje agrarcev, da je treba najprej porabiti proizvode domače produkcije, se mora potrebitičnam konsumentom določenega blaga, ki se tu v manjši meri proizvajajo in je tudi znatno cenejše, zadostiti, posebno še, če kupovna sila prebivalstva peša, kakor je to danes slučaj. Uvoz jaje in perutnine, posebno mastnih gos, igra na Dunaju veliko vlogo. Devizna centrala nakazuje dinarje le v malenkostnem odstotnem razmerju, zato je tudi uvoz tega blaga iz Jugoslavije danes že skoro neznan. Nastopila pa je radi tega na dunajskem trgu stvarno in bistveno razumljiva draginja. Jugoslovanska mastna gos, ki poleg mesa krije tudi potrebo na prvovrstni masti pri eni družini za cel teden, ni danes več luksuzno blago, pač pa ljudska prehrana, ki se na Dunaju tudi v delavski četrti v veliki meri konsumira. Dnevno se na Dunaju razpeča 80.000 do 100.000 kg mastnih gos. Samo na trgu se ob sobotah doseže pri mastnih gosah promet do 20.000 šilingov.

Zbornica je na tem, da poskusi organizirati blagovno izmenjavo, ki naj kolikor mogoče omeji medsebojno nakazovanje dinarjev in šilingov, s časom pa to nakazovanje povsem odpravi. Jasno je, da zahteva taka naprava sodelovanje uradnih mest v obeh državah. Sličen dogovor je v načrtu med Avstrijo, Češkoslovaško in Madjarsko, h kateremu bi se moralo povabiti tudi Jugoslavijo. Če pa se ta pristop ne izvrši, si predstavljam organizacijo izmenjave blaga na ta način, da obojestranski uvozniki sporočijo Zbornici ali od nje vpostavljeni ustanovi, kdaj, komu in v kaki višini imajo vršiti plačila v drugi državi. Obojestranski dolžniki plačujejo svoje obveznosti v nacionalni valjavi dotični vplačilni ustanovi, ki s svoje strani njej imenovanim upnikom v lastni veljavi nakazuje vplačila v imenu dolžnika. Kot vplačilna

ustanova bi prihajal za Avstrijo v poštev českovni račun, ki ga Zbornica vzdržuje pri Avstrijski poštni hranilnici, v Jugoslaviji nameravamo skleniti zadevni dogovor z Narodno banko, katere predsednik je glasom statuta tudi podpredsednik Zbornice. Samo ob sebi je umevno, da bi se moral pri tem obračunskem poslu določiti enotni tečaj dinarja in šilinga. Prednost take organizacije leži, po mojem mnenju, tudi v tem, da pomeni ta način sto odstotno kompenzacijo medsebojne izmenjave blaga. S tem ostaja saldo trgovinske bilance nedotakljiv, kajti razumljivo je, da se niti v eni niti v drugi državi ne more izplačati večji znesek, kakor je bil v drugi državi vplačan. Medsebojni promet nad kompenzacijo bi bil mogoč samo na podlagi večjih kreditov, ki pa so v sedanjih časih neizvedljivi. Tudi če bi bil ta kredit krit z menicami medsebojnih dolžnikov, bi bila boniteta takih menic pod obstoječimi razmerami podvržena velikemu riziku.

To vprašanje se bo rešilo, ker se mora rešiti, saj je našlo pri obeh vladah kar največ razumevanja. Trgovinska zbornica goji in vzdržuje v smislu pravilnika tudi kulturne stike med obema državama. V Jugoslaviji živi mlado, delavalno umetništvo, ki je v Franciji zelo znano, v Srednji Evropi pa še zelo malo. Nj. Vel. kralj, ki uživa med svojimi državljani največje zaupanje in najvišje spoštovanje se za to delo Zbornice zelo živahno zanima. Tako se Zbornici odpira široko polje in upam, da se mi bo posrečilo, da jo usposobim za dober instrument v gospodarskem in kulturnem življenju obeh držav.

Gospodarske vesti

× Shranjujte varno svoj denar! V zadnjem času se množijo vlomi v trgovine, poslovne prostore in privatna stanovanja. Vedno številnejša časopisna poročila nam kažejo, koliko škode zadrevajo prizadete vsled teh vlovov. Vlomilci spretno izkoriščajo položaj, ko mnoge stranke brez stvarnega povišja kopičijo in zadržujejo denar doma, namesto da bi ga vložile v svoje denarne zavode, varne pred vlomi in izropanji. Zbornica za TOI vsled tega svari zainteresente pred zadržavanjem večjih vsot v blagajnah in jim priporoča, da jih nalagajo varno v svoje denarne zavode, da se izognejo škodam, ki jih lahko nepričakovano dolete vsled vloma od strani brezvestnih postopačev in drugih nezanesljivih elementov.

× Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njih vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1931 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove ustanove po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 1. decembra 1931. Priloži naj se jim ob občinskem in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prošilca onemogla vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Borzna poročila

dne 28. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Bruselj 782:64—785, Curih 1098:45 do 1101:75, London 216:82—224:32, Newyork 5597:83 do 5614:83, Pariz 220:81—221:47, Praga 165:86 do 166:36, Trst 287:42—293:42.

Zagreb, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Bruselj 782:64—785, London 216:82 do 217:64, Milan 287:42—288:32, Newyork kabel 5608:83—5625:83, Newyork ček 5597:83—5614:83, Pariz 220:81—221:47, Praga 165:86—166:36, Zürich 1098:45—1101:75.

Beograd, 28. oktobra. Amsterdam 2271:58 do 2278:42, Berlin 1330:50—1357:50, Bruselj 782:64 do 787, Curih 1098:45—1101:75, London 216:82 do 224:32, Milan 287:42—293:42, Newyork 2297:82 do 5614:83, Pariz 220:81—221:42, Praga 165:86 do 166:36.

Dunaj, 28. oktobra. Bankverein 13, Dunav-Sava-Adrija 12:50, Prioritete 90:35, Trbovlje 26, Leykam 1:50.

Curih, 28. oktobra. Beograd 9:08, Pariz 20:105, London 20:075, Newyork 510:62, Bruselj 71:35, Milan 26:40, Madrid 45:50, Amsterdam 206:80, Berlin 120:25, Stockholm 115, Oslo 112, København 112, Sofija 8:70, Praga 15:10, Varšava 57:20, Budimpešta 90:0250, Atene 6:50, Carigrad 2:36, Bukarešta 3:04, Helsingfors 10:40.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 28. oktobra. Drž. papirji: 7% Bler 59, 8% Bler 68. — Banke: Celj. pos. 150, Kred. zav. 195. — Industrija: Stavbna 40, Ruše 125.

Zagreb, 28. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 61 bl., vojna škoda ar. 287—294, kasa 287—294, dec. 298 bl., 4% agr. obv. 38 bl., 7% Bler ar. in kasa 59—63, 8% Bler ar. in kasa 63—66, 7% pos. hipot. b. —, 6% beglučke obv. 42:50—44.

Žitna tržišča

Novi Sad, 28. oktobra. Pšenica: sremska 78 kg 2% 225 zaklj. Vse ostalo je neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 29 vagonov.

Budimpešta, 28. oktobra. Tendence: slabša. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10:60 do 11 (10:42—10:44), mare 12:05—12:14 (12:52—12:54). — Rž: dec. 11:61—11:77, mare 12:60 do 12:70 (12:51—12:53). — Koruza: maj 13:10 do 13:16 (13:10—13:12).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: slaba, brez prometa.

Radio

Ljubljana, četrtek, 29. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Italijanski na 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. 20.00 Prenos opere iz Zagreba — Gotovac: Morana. 23.00 Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 29. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije, harmonika in violina. 17.30 Jazz. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Sonatni večer. 21.15 Ljubljana. 22.30 Novice in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, četrtek, 29. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke. 19.05 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Monamack, opera.

Praga, četrtek, 29. oktobra. 11.00 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.20 Brno. 19.20 Pesmi. 19.45 Brno. 21.00 Bratislava.

Ljubljana, petek, 30. oktobra. 11.30 Pravilna izgovarjava slovensčine (prof. J. Šolar). 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gdč. Hume-kova: Gospodinja in sodobna vzgoja. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Jože Premrov: Potovanje po Nemčiji. 20.00 Dr. R. Bičenič: Zračenje telesnog vežbanja u životu modernog čoveka. 20.30 Prenos iz Beograda. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, petek, 30. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Poročila. 15.00 Šolski radio. 15.30 Plošče. 17.30 Narodne pesmi. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Sokolsko predavanje. 20.30 Zagreb. 21.30 Kvintet. 22.00 Vokalni koncert. 22.30 Poročila in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, petek, 30. oktobra. 17.30 Kvintet. 19.30 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Sokolsko predavanje, Beograd. 20.30 Beograd. 21.30 Violinski koncert. 21.30 Violinski koncert Eri-ke Kahn. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Sprehod po Evropi.

Praga, petek, 30. oktobra. 11.00 Plošče. 12.15 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 15.00 Brno. 17.05 Popoldanski koncert. 18.20 Prenos iz studija. 21.00 Brno. 22.20 Večerni koncert.

Žimski plašči

zadnje mode

najceneje le pri

2207

Drago Gorup & Co.

Ljubljana, Miklošičeva 16, I. nadstr.

Sport

Sport po svetu

V prvenstvu dunajske profesionalne lige je bilo preteklo nedeljo več tekem predčasno zaključenih. Večinoma je bila vzrok tega, tako se je zaključila tekma WAC : Austria 10 minut pred koncem, dočim sta manjkali pri tekmi Rapid : Sportklub samo dve minuti do konca. Rezultati so bili: Vienna : Nicholson 4 : 1, Admira : Hakoah 5 : 0, BAC : Slovan 1 : 0, Wacker : FAC 2 : 0, Rapid : Sportklub 2 : 1, Austria : WAC 3 : 3. Pri zadnji tekmi je znani avstrijski reprezentančni vratar Hiden s pestjo udaril napadalca Austrije Spechtla, da se je ta nezavesten zgrudil, nakar je moral sodnik tekmo radi nastalih demonstracij proti Hideni zaključiti. V tabeli vodi trenutno Vienna pred WAC-om.

V madjarskem prvenstvu se je FTC nekoliko odmaknil od Hungarie in Ujpesta, ki sta morala svojima nasprotnika prepustiti po eno točko. Stanje je sedaj: FTC 12 točk (6 iger), Hungaria 11 (7), Ujpest 9 (5), Bocsokay 9 (6) itd.

V Budimpešti sta se srečali delavski reprezentanci Avstrije in Madjarske. V prvi tekmi so zmagali Avstrijci s 1 : 0, v drugi pa Madjari s 3 : 2.

Veržej

Huda nesreča. V nedeljo so nekateri člani požarne brambе sušili vodovodne cevi brizgalne, katere so razpenjali visoko iz enega drevesa na drugo. Pri tem je kuplen Martin, posestnik v Veržaju, zgubil ravnovesje in padel iz kakih 6 m visoke lestve vznak na tla, kjer je obelzel nezavesten. Poklicani zdravnik je ugotovil hude poškodbe na hrbtenici.

Sveže
najfinejše norveško
ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI
se priporoča bledim in
slabotnim osebam.

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro
"Tehna", Ljubljana.
Mestni trg 25-L. 507

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse
uniformske potrebščine
in dežne plašče v
zalogi Simon Klimanek,
Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Kdor

hoče elegantno
oblečen biti, naj se
zglasi pri

Gombocu

Maribor

Aleksandrova cesta 24

Oglašujte

v
Jugoslovani!

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

**KONCESIONIRANA
PRIKROJEVALNA**

**ŠOLA ZA
ŠIVILJE IN KROJAČE**

Krojni vzorci se izde-
lujejo točno po jour-
nalu in meri.

Pojasnila daje lastnik
T. Kunc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 4/II
2084

Trajno vodno ondula-
cijo izvršuje z najno-
vejšim aparatom z de-
lovanjem toka 8 do 10
minut, ki ne peče, —
Garancija podana. Ce-
na solidna. Se najto-
pleje priporoča cenj.
damam frizer
CIRIL VAŠEL
Ljubljana, Novi trg
(Turjaški trg št. 2)
1762

Pisarne

Tri, dvosobne pisar-
ne v palači Ljubljan-
ske kreditne banke na
razpologo s 1. novem-
brom t. l. Reflektanti
dobe pojasnila v
upravi Ljubljanske
kreditne banke, 2310

Kje bodo Ljubljanci volili

Za volitve v Narodno skupščino dne 8. novembra je Ljubljana razdeljena na 26 volišč. V svrhu orientacije, da vsakdo ve, katere ulice spadajo k posameznim voliščem in kje ima izvršiti volilno dolžnost, priobčujemo volišča in ulice:

I. volišče na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ambrožev trg, Bergantova ulica, Barvarska steza, Ciril Metodova ulica, Gestrinova ulica, Kapiteljska ulica, Kopitarjeva ulica, Lončarska steza, Marnova cesta, Mišičeva cesta, Poljanska cesta I. del od hiš št. 1 do Ambroževega trga, Poljanski nasip I. del od Ambroževega trga, Strmi pot, Strossmayerjeva ulica, Strupljevo nabrežje, Ulica stare pravde, Zrinjskega cesta, Zarnikova ulica.

II. volišče na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Domobranska cesta, Hradeškega vasi II. del od vstete hišne št. 35 dalje, Kastelcova ulica, Kosovska ulica, Kumanovska ulica, Kodeljovo, Mesarska cesta, Potočnikova ulica, Poljanska cesta II. del od Ambroževega trga do mostu v Hradeškega vasi, Poljanski nasip II. del od Ambroževega trga do mestne meje na Kodeljovem, Sv. Petra nasip, Tomšičeva ulica, Usnjarska ulica, Vrazov trg, Znamenjska ulica, Zvinovozdravniška ulica, Brezstanovalec.

III. volišče v »Mestnem domu«

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cankarjevo nabrežje, Dolničarjeva ulica, Galusovo nabrežje, Grajska planota, Ključavničarska ulica, Krojaška ulica, Krekov trg, Lingarjeva ulica, Mestni trg, Medarska ulica, Na stolbi, Nabrežje 20. septembra, Ovinki, Pod trančo, Pogačarjev trg, Pred škofijo, Razgledna steza, Ribja ulica, Semeniška ulica, Streljska ulica, Suknjarska ulica, Stritarjeva ulica, Studentovska ulica, Vodna steza, Vodnikov trg.

IV. volišče v Šentjakobski dekliški šoli na Šentjakobskem trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Florijanska ulica, Grajski dvorec, Grudnovno nabrežje, Kleparska steza, Orlov vrh, Osojna steza, Osojna pot, Reber, Rožna ulica, Stari trg, Sv. Jakoba trg, Sodarska steza, Stiška ulica, Vozna pot na grad, Trubarjeva ulica, Ulica na grad, Zvezdarska ulica.

V. volišče v deški šoli na Prulah.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cesta v mestni log, Cesta dveh cesarjev, Cesta na Loko, Jelovškova ulica, Jeranova ulica, Layerjeva ulica, Lampetova ulica, Mala čolnarska ulica, Mali stradon, Mivka, Na pesteh, Opekarska cesta, Pot na Rakovo jelšo, Pred konjušnico, Staretova ulica, Stranska pot, Švabičeva ulica, Trnovski pristan, Velika čolnarska ulica, Veliki stradon.

VI. volišče v gostilni »Češnovar« na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cimpermanova ulica, Gruberjevo nabrežje, Hrenova ulica, Hradeškega vasi I. del od hišne št. 1 do vstete hišne št. 34, Jančičeva cesta, Ilovica, Karlovska cesta, Merosodna ulica, Praprotnikova ulica, Privoz, Prule, Sredina, Tesarska ulica, Vozarski pot, Za gradom, Zvonarska ulica, Zabjak.

VII. volišče na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Črna vas, Dolenjska cesta, Galjeva, Hauptmanca, Izanska cesta, Orlova ulica, Rakovniška ulica.

VIII. volišče v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici št. 21.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cerkvena ulica, Devinska ulica, Gradaška ulica, Gerbičeva ulica, Gunduličeva ulica, Istrska ulica, Karadžičeva ulica, Karunova ulica, Kladezna ulica, Kolezijska ulica, Kopališka ulica, Koseskega ulica, Krakovska ulica, Krnska ulica, Mencingerjeva ulica, Pri brvi, Rečna ulica, Razpotna ulica, Rezijska ulica, Riharjeva ulica, Soška ulica, Trnovska ulica, Valjavčeva ulica, Vipavska ulica, Vogelna ulica, Zelena pot.

IX. volišče na Tehniški srednji šoli v Gorupovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aškerčeva ulica, Bičevje, Bogiščeva ulica, Dobrihova ulica, Glinskih ulica, Gorupova ulica, Groharjeva ulica, Hajdrihova ulica, Idrijska ulica, Langusova ulica, Lepi pot, Marmontova ulica, Mirje, Murnikova ulica, Oračnova ulica, Oslavijska ulica, Postonjska ulica, Tobačna ulica, Tržaška cesta, Ulica rimske legije, Verstovškova ulica, Volaričeva ulica, Vrtača, Ziljska ulica.

X. volišče v deški šoli na Cojzovi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Boršnikov trg, Breg, Cojzova cesta, Emenska cesta, Krakovski nasip, Križevniška ulica, Napoleonov trg, Novi trg, Rimska cesta, Salendrova cesta, Vrtina ulica.

XI. volišče v I. državni realni gimnaziji v Vegovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čevljarska ulica, Dvorni nasip, Dvorni trg, Frančiškanska ulica, Gledališka stolba, Gosposka ulica, Gradišče, Jurčičev trg, Knafljeva ulica, Kongresni trg, Marijin trg, Peterneleova ulica, Prešernova ulica, Soteska, Selenburgova ulica, Turjaška ulica, Vegova ulica, Wolfova ulica, Zidovska ulica, Zidovska steza.

XII. volišče v ženski realni gimnaziji v Šubičevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ažbetova ulica, Bleiweisova cesta, Ce-

sta na Rožnik, Cesta v Rožno dolino, Drenikov trg, Erjavčeva cesta, Gregorčičeva ulica, Igriška ulica, Kocenova ulica, Levčeva ulica, Levstikova ulica, Orožnova ulica, Nunska ulica, Pod turnom, Predjamska ulica, Rutarjeva ulica, Svetčeva ulica, Škrabčeva ulica, Štrepijeva ulica, Šubičeva ulica, Večna pot, Viška ulica, Zagata, Zitnikova ulica.

XIII. volišče v državni klasični gimnaziji v Tomanovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleksandrova cesta, Beethovnova ulica, Dvorakova ulica, Gačeva ulica, Gledališka ulica, Gosposvetska cesta, Kersnikova ulica, Puharjeva ulica, Tomanova ulica, Vošnjakova ulica I. del od hišne št. 1 do vstete hišne št. 10.

XIV. volišče na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cigaletova ulica, Dalmatinova ulica, Dunajska cesta I. del od hišne št. 1 do železniškega prelaza, Miklošičeva cesta, Tavčarjeva ulica, Trdinova ulica.

XV. volišče na moškem učiteljski na Resljevi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čopova cesta, Kolodvorska ulica, Kralja Petra trg, Obrežna steza, Prečna ulica, Resljeva cesta, Strojarska steza, Sv. Petra cesta I. del od hišne št. 1 do Resljeve ceste, Za črslom.

XVI. volišče v deški šoli (na Ledini) v Komenskega ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Kotnikova ulica, Slomškova ulica, Sv. Petra cesta od Resljeve ceste do Zaloške ceste, Škofja ulica, Tabor, Vidovdanska cesta.

XVII. volišče v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bolgarska ulica, Cegnarjeva ulica, Ciglarjeva ulica, Domžalska cesta, Grablovcova ulica, Hrvatski trg, Japljeva ulica, Jenkova ulica, Korytkova ulica, Lipičeva ulica, Močnikova ulica, Sketova ulica, Stara pot, Vodmatski trg, Za bolnišnico, Zalokarjeva ulica, Zaloška cesta, Zavrti.

XVIII. volišče v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bohoričeva ulica, Friškovec, Holzaplova ulica, Ilirska ulica, Jegličeva cesta, Majstrova ulica, Metelkova ulica, Prisojna ulica, Ravniharjeva ulica, Šmartinska cesta I. del od hišne št. 1 do železniškega podvoza, Vrhovčeva ulica.

XIX. volišče na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Dunajska cesta II. del od železniškega prelaza do konca, Detelova ulica, Linhartova ulica, Masarykova cesta, Hrovatova ulica, Med hmeljniki, Pokopališka ulica, Prazakova ulica, Robbova ulica, Savska cesta, Šmartinska cesta II. del od železniškega podvoza do konca, Zelena jama.

XX. volišče v gostilni »Koutny« na Dunajski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bežigrad, Borovelska ulica, Celjska ulica, Češka ulica, Costova ulica, Dimiceva ulica, Herbersteinova ulica, Ipavčeva ulica, Jarnikova ulica, Livarska ulica, Mariborska ulica, Peričeva ulica, Pohlinova ulica, Posavskega ulica, Prekmurska ulica, Ptujška ulica, Smoletova ulica, Sv. Krištofa ulica, Topniška ulica, Trstenjakova ulica, Valjahunova ulica, Vilharjeva cesta, Vodovodna cesta, Vodovodna cesta mestna gramoznica, Vošnjakova ulica II del od hišne št. 11 do konca, Zolgarjeva ulica, Kržičeva ulica, Pekovska ulica.

XXI. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Apihova ulica, Borutova ulica, Franketova ulica, Gasilska cesta, Janševa ulica, Jernejeva cesta, Jezerska ulica, Kavškova ulica, Kobariška ulica, Lavričeva ulica, Podmilščakova ulica, Polakova ulica, Samova ulica, Stadionška ulica, Staničeva ulica, Zelenikarjeva ulica.

XXII. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Celovška cesta, Dolinska steza, Frankopanska ulica, Gubčeva ulica, Lattermanov drevored, Lepodvorska ulica, Malgajeva cesta, Medvedova cesta, Ruska cesta, Tržna ulica, Zibertova ulica.

XXIII. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aljaževa ulica, Beljaška ulica, Dermotova ulica, Černetova ulica, Goriška ulica, Knezova ulica, Maurerjeva ulica, Murnova ulica, Podjunska ulica, Srbska ulica, Verovškova ulica, Vodnikova ulica.

XXIV. volišče v šišenski šoli na Gasilski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleševčeva ulica, Baragova ulica, Einspielerjeva ulica, Dravska ulica, Hotimirova ulica, Hranilniška cesta, Kamniška ulica, Ketejeva ulica, Kosova ulica, Kuzmičeva ulica, Pleteršnikova ulica, Pod gozdom, Podlimbarskega ulica, Suvoborska ulica, Triglavska ulica, Velikovska ulica, Brezdomec.

XXV. in XXVI. volišče v ženskem učiteljski na Resljevi cesti.

Na teh voliščih volijo vsi državni nameščenci, ki stanujejo izven Ljubljane, pa so v Ljubljani uslužbeni.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

K V-No. 423/38.

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem in izvršitev gradnje carinskega skladišča na Jesenicah

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 25. novembra 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 1.043.982/23 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasi deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 27. oktobra 1931.

*

III. No 12962/1.

Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine po stanju z dne 25. oktobra 1931.

Opomba: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Vranični prisad:

Kranj: Stražišče (Stražišče 1 dvorec). Logatec: Stari trg (Pudob 1 dvorec). Maribor levi breg: Krčevina (Vinarska šola 1 dvorec).

Suštavec:

Gornjigrad: Nova štifa (Tirosek 1 dvorec).

Steklina:

Celje: Sv. Pavel pri Preb. (Sv. Pavel pri Preb. 1 primer). Laško: Laško (Laško 1 primer), Loka (Zidani most 1 primer). Maribor desni breg: Črešnjevci (Leskovec 1 primer). Novo mesto: Toplice (Sela 1 primer). Ptuj: Mihalovci (Mihalovci 1 primer).

Mehurčasti izpuščaj goved: Maribor levi breg: Plač (Podigrac 1 dvorec).

Svinjska kuga:

Brežice: Zakot (Sv. Lenart 5 dvorci, Brežina 2 dvorca). Konjice: Konjice trg (Blato 2 dvorca) Oplotnica (Oplotnica 6 dvorcev). Tepanje (Tepanjski vrh 1 dvorec). Krško: Sv. Križ (Sv. Križ 2 dvorca).

Svinjska rdečica:

Brežice: Bizelsko (Gregovce 1 dvorec). Konjice: Stranice (Stranice 3 dvorci), Krško: Kostanjevica (Karlče 1 dvorec), Ošterc 7 dvori, Radeče (Radeče 1 dvorec). Litijska: Litijska (Sava 1 dvorec), Šmartno (Ustrje 1 dvorec). Ljutomer: Nasova (Nasova 1 dvorec), Orehovci (Orehovci 1 dvorec), Polce (Polce 1 dvorec), Radoslavci (Radoslavci 1 dvorec). Logatec: Dol. Logatec (Blakova vas 1 dvorec). Ptuj: Trnovska vas (Sv. Bolfenk 1 dvorec). Šmarje pri Jelšah: Šmarje pri Jelšah (Cerovec 2 dvorca). Škofja Loka: Stara Loka (Stara Loka 1 dvorec). Ljubljana mesto: 1 dvorec.

Perutninska kolera:

Logatec: Cerknica (Cerknica 1 dvorec). Gniloba čebelnje zalege: Maribor levi breg: Sv. Lenart v Slov. gor. (Sv. Lenart v Slov. gor. 12 panjev).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 25. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 1101—5/31—2.

3010

Razglas.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo dr. Mikuletiča Fortunata, odvetnika v Celju, tolmačem za italijanski jezik pri okrožnem sodiščem v Celju.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 25. oktobra 1931.

*

E 454/31—9.

3009

Dražbeni oklic.

Dne 23. novembra 1931, dopoldne ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 26 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Savica, vl. št. 68, in sicer v 22 skupinah.

Cenilna vrednost: 144.073.— Din (s pri-

tiklinami), najmanjši ponudke: 96.048/66 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasi sodišču najpozneje pri dražbenem narku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Radovljici,
dne 16. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No 1247/5.

3004—2—1

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za oddajo regulacijskih del na Dravi v občini Stojenci—Muretinci

Tehnični razdelek pri sreskem načelstvu Maribor-levi breg razpisuje po naročilu kr. banske uprave Dravske banovine z dne 19. oktobra 1931, V. No. 110/42, in na podstavi člena 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 ter njegovih izprememb oziroma izpopolnitev za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Dravi v občini Stojenci—Muretinci I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 16. novembra 1931 ob enajstih dopoldne v prostorih tehničnega razdelka (soba št. 51/II.) sreskega načelstva Maribor-levi breg.

Vse natančnejše podatke glej »Službene objave« Jugoslavana št. 251 z dne 28. oktobra 1931.

Sresko načelstvo Maribor-levi breg
v Mariboru, dne 26. oktobra 1931.

*

2994

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje 22. oktobra 1931.

Aktiva.

Dinarjev

Metalna podloga	2.362.188.601/75 (+304.675.169/25)
Devize, ki niso v podlogi	93.810.551/24 (+ 1.431.482/37)
Kovani novci v ničku	33.097.420/89 (+ 573.517/86)
Demonetizirano srebro	33.907.917/55
Posojila	2.014.163.827/41 (+ 36.660.817/32)
Vrednostni papirji	27.420.000/—
Prejšnji prednji državi	1.824.394.285/31
Začasni prednji gl. drž. blagajni	500.000.000/—
Vrednosti rezervn. fonda	95.672.085/43 (+ 1.968.809/60)
Vrednosti ostalih fondov	4.180.817/73
Nepremičnine	144.194.395/53 (+ 1.242.307/28)
Razna aktiva	43.404.852/85 (+ 2.841.241/11)
7.176.434.755/69	

Pasiva.

Kapital	180.000.000/—
Rezervnifond	99.590.230/68
Ostali fond	4.264.339/13
Novčanice v obtoku	5.171.927.150/— (+ 45.581.505/—)
Obveze na pokaz 1.023.062.297/22 (+715.104.938/11)	
Obveze z rokom 592.861.193/46 (+ 337.442.699/02)	
Razna pasiva	104.729.545/20 (+ 11.630.128/48)
7.176.434.755/69	
Obtok in obveze	6.194.989.447/69
Celotno kritje	38/13%
Kritje v zlatu	26/74%
Obrestna mera:	
po eskomptu	7/3%
po lombardu	9%

Razne objave

3008—3—1

Poziv upnikom.

»Bistrica«, lesna trgovska industrijska družba z o. z. v Slov. Bistrici, se je razdružila ter je prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo likvidatorju terjatve v 14 dneh.

Vošnjak Vladimir, s. r.,

posestnik na Mestnem vrhu pri Ptuj, likvidator.

*

No 21.538/2.

3011

Objava.

Orožni list na ime Eržen Anton, veljaven za nošenje enega samokresa kal. 7 mm, izdan pri policijski direkciji v Ljubljani dne 16. novembra 1928 pod orožnega registra št. 184, je izgubljen in se s tem razveljavlja.

Uprava policije v Ljubljani,
dne 24. oktobra 1931.

II—25.646/1.

3001

Al Jennings:

Pesnik in bandit

In še preden sem ji mogel kaj oporeči, je nadeljevala: Vem, da ste Al Jennings. T o sem vedela že zdavnaj, ko sem videla sliko, ki jo ima Ed od Vas. Kaj mislite storiti zdaj?

— Nič. Ne bova jim dala prilike, da naju zagrabijo.

Takšna odkritosrčnost se mi je na tem mestu zdela najbolj prav. Povedal sem ji, da je Williams — tako se je imenoval Frank in jaz sem bil Edwards — moj brat, da so za nama zaradi nekega napada na banko v zapadnem Texasu in da naju lahko reši samo Mehiški zaliv. Mirno in razumno je poslušala, ne da bi trenila z očesom.

Frank je plesal z Margaretino sestrično. Zaplesala sva do njiu. Mimogrede sem Franka sunil in mu dejal: Pozor.

To je bilo najino staro znamenje.

Sledil nama je na balkonu.

— Obkoljeni smo.

— Tu? Prokleta reč!

Vrtovi so v terasah padali od hotela do obale. Napravili smo načrt. Mem smehom in ščebetom smo

21

odšetal do neke rožne lope. Midva, kakor da nama je srce prav tako lahko kakor jezik, dekleti, ki sta v svoji vlogi odigrali kakor dve izkušeni igralci. Pozvali sta naju, naj se poizkusimo v teku. Planili smo kakor blisk in v hipu smo bili na obali. Dekleti sta naju še daleč pustili za seboj.

Imeniten čoln neznanega dobrega človeka nama je pomagal k begu. Ležal je ob obali s pripravljenimi vesli. Najine železne mišice so ga pognale, da je kakor blisk zdrsel po vodi. Dvaintrideset tisoč dolarjev in pa svoja revolverja sva na srečo imela s seboj. Nisva si oddahnila, dokler nisva trčila ob staro ladjo, obloženo z bananami. Kakor dve opici sva ji zlezla na krov.

Kapitan je bil star tihotapec z žganjem. Ko je videl, kako se dva kavalirja v frakih, cilindrih in belih rokavicah vihtita čez ograjo na njegov voz, je mislil, da sva midva najbrž še bolj pijana kakor on sam. Zibal se je proti nama z zabuhlimi lici in nama z glasom, ki je bil kar nekam počen od strahu, kričal, naj pri tej priči zapustiva ladjo, in njegove male prešičke oči so mežikale v naju v neki preplašeni negotovosti.

— Izginita! Takoj! Ne gospoda moja, tako se ne gremo.

Sam hudič ve, kaj je hotel. Še svojih papirjev da nima v redu — in kar na jok mu je šlo, ko nama je to pripovedoval. Vlada da na noben način ne bo dovolila tega.

Ko sva mu petnajst sto dolarjev stlačila v pest, je počasi izpremenil svoje stališče.

Največji razbojnik in največji pisatelj se seznani. — Pomotoma udušena revolucija.

Par ur kasneje smo Frank, jaz in najin dobri prijatelj tihotapec s polno paro jadrali proti južni Ameriki. Tihotapec Hennessey nam je ustvaril prijetno družbo, tako da sva se midva malo menila za svoj položaj in za smer, v katero smo pluli, dokler ni kapetan nekega dne odkril, da tiči njegova ladja na suhem. Približno isti čas je mene zažejalo, da bi bil pil še kaj drugega. Ognjeno tihotapevo žganje mi je bilo opeklo vse grlo.

Ko je kapitan svoje moštvo naložil v čoln, da gredo na kopno in da sode iznova napolnijo s pitno vodo, sem se peljal z njimi. Dve sto metrov pred bregom je bila voda tako plitka, da smo morali bresti.

Moj frak je medtem že zdavnaj izgubil en škric in moj beli oprsnik je bil ves posejan od kapljic žganja in vseh mogočih umazanij. Od mojega klobuka je ostal skoraj samo še rob in skozi njega odprtino je čop nepočesane rdeče grive štrlel na dan. V svojih razmešanih lakastih čevljih in ves, kakršen sem bil, nisem bil nič drugega kakor svinja čudne, še nikoli videne zunanosti in takšen sem se seznanil z največjim možem v Trojilli.

Zanimiva odkritja v Kavkazu

Mogočno kavkaško gorovje slovi po svojem ogromnem bogastvu, ki ga skriva pod zemljo. Premoga, železa in drugih rud je tam povsod v izobilju, največ pa je petroleja.

Kavkaz pa ni znan samo po svojem naravnem bogastvu, ampak je zanimiv tudi radi sledov visoke nekdanje svoje kulture. Razne zgodovinske najdbe dokazujejo, da je bilo to gorovje nekdanj most od zapadne do vzhodno-azijske kulture. Posebno zanimive so v tem oziru najdbe, ki jih je odkrila neka ruska ekspedicija v te kraje.

Najdbe dokazujejo, da je morala biti nekdanj zveza med starim Egiptom in med Kavkazom jako tesna. Med drugim so našli sliko nekega božanstva, ki stoji v krogu. Ta slika zelo spominja na staroegiptovsko božanstvo Bes-ex. Izkopali so tudi mnogo stvari za domačo rabo, ki so silno podobne egiptovskim.

Našli so pa tudi precej stvari, kakor se nahajajo sicer le na Grškem ali pa v Indiji in v Babilonu. Razni izdelki iz brona spominjajo prav živo na stari Babilon. Bronaste izdelke pa so izdelovali po tujih vzorcih brčkone domačini sami, ker so imeli v deželi neverjetno mnogo bakra. Tudi glinasti izdelki kažejo okraske tujega izvora. Vse to pa dokazuje, da je cvetela v Kavkazu že 3000 let pred Kristusom visoka kultura.

Napoleonovi dolgovi

O Napoleonu so zgodovinarji napisali že dosti knjig in ni je skoro podrobnosti iz njegovega življenja, ki jo ne bi bili tudi tam omenili. Nihče pa ni še povedal, da je Napoleon umrl, ne da bi bil poravnal neki mali dolg: 60 frankov!

Te dni pa je fancoska vlada odlikovala gledališko igralko Vorns-Barette s redom častne legije. Ta igralka pa je vnukinja tistega moža, pri katerem se je Napoleon zadalil za 60 frankov.

L. 1793. je namreč igralkin stari oče Barette odprl v mestecu Avignonu malo kavarno. Takrat pa je tedanja francoska vlada — konvent — poslala v južno Francijo manjši oddelek, da zatre upor, ki se je začel pojavljati v ten krajih. Med častniki tega vojaškega oddelka je bil tudi mladi Napoleon, ki je takrat poveljeval 4. topniškemu polku. Nekega dne je nalezl Napoleon na tri uporne meščane, ki jih je začel kar v kavarni poučevati o njihovi dolžnosti do države in vlade, in moške so ga ubogali. Od takrat naprej pa je začel Napoleon obiskovati kavarno g. Barette kot stalen gost, bil pa je vedno tako »suh«, da ni nikoli nič naročil, ali pa na up. Ko je iz Avignona odšel, je zapustil v kavarni 60 frankov dolga. Mladi Napoleon si gotovo ni nikdar mislil, da se bo za njegov neplačani dolg kdaj izvedelo in sicer kaj ob odlikovanju potomke njegovega upnika, ki ga je bil on sam ustanovil.

Uspešno sredstvo proti panikam v bankah

»Union Saving Bank« v Davenportu je prišla na novo idejo, kako se da obvarovati v kritičnih časih banko pred navalom ljudi, ki hočejo dvigniti svoje vloge. Banka je najela odličnega orkester, ki igra v poslovnih prostorih samo vesele in korajžne skladbe, izvrstni govorniki pa prigovarjajo nestrpnim in preplašenim ljudem, naj ostanejo mirni. Pravijo, da se je ta pomirjevalna metoda prav dobro obnesla.

Plačilo za zasluge

Angleški listi so te dni mnogo pisali o pokojninah in o dohodkih, ki jih plačuje angleška država potomcem mož, ki so si že pred stoletji pridobili posebne zasluge za kralja in domovino. Doslej so mislili, da je najstarejša pokojnina te vrste tista, ki jo prejema potomci admiral Nelsona, zmagovalca v bitki pri Trafalgarju. Ta pokojnina znaša 5000 funtov šterlingov na leto. Sedaj pa so ugotovili, da ta pokojnina ni najstarejša. Pokojnine prejema tudi počemci rod-

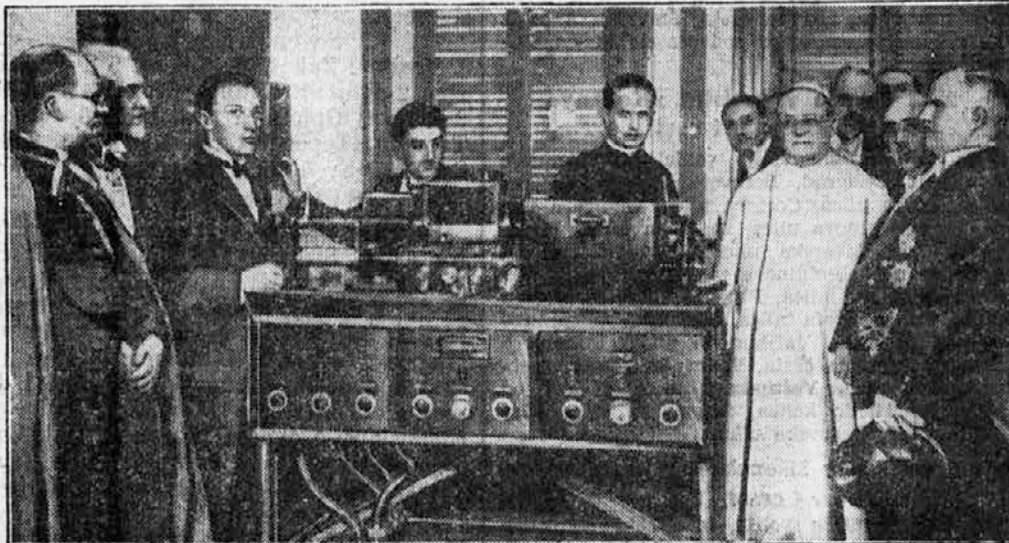
bine Pendlall; teh je okoli 40, ki žive razkropljeno po vsem svetu. Pendlall je bil gozdni čuvar, ki je po bitki pri Worcesterju kralja Karla II. skril v votel hrast in ga tako rešil pred

njegovimi zasledovalci. Za to zaslugo prejema še danes Jurij Pendlall, ki živi kot kmet nekje v Ameriki, letno pokojnino 50 funtov. Iz istega razloga prejema dr. Walker na Novi Fundlan-

Spominska svečanost v Kufstein-u

Bavarski in avstrijski avtomobilski klub sta priredila 25. oktobra v Kufstein-u (Tirolsko) lepo spominsko svečanost v čast nemškim in avstrijskim avtomobilistom, ki so padli v svetovni vojni.

Postaja za oddajanje slik v Vatikanu

Papež Pij XI. je otvoril po nemškem sistemu zgrajeno postajo za odajanje slik v Vatikanu. Aparat sprejema in odaja slike v velikosti od 18x25 centimetrov.

Ghandi si je kupil kozo v Londonu

Za časa svojega bivanja v Londonu je obiskal indijski voditelj Ghandi neko poljedelsko razstavo. Na razstavi si je Ghandi kupil kozo.

diji na leto po 100 funtov, glavni potomec rodbine Pendlall pa, ki je danes že 77 let star, pa prejema 700 funtov na leto. Listina pa, ki jamči tej rodbini pokojnino, je shranjena pri najvišjem državnem sodišču.

Lepotica z otoka Madagaskarja

Gospodično Raharivalo so izvolili za »kraljico lepote« na otoku Madagaskarju. Otok je francoska kolonija.

Dober ženin

Češki listi pripovedujejo o dobrem ženinu to-le zgodbo: Neki delavec, ki prebiva blizu Prage, se je hotel poročiti. Na dan poroke je bilo že vse pripravljeno; jed je bila pripravljena in pijača tudi in tudi svatje so že čakali, samo ženina ni bilo od nikoder. Iskali so ga in iskali a našli ga niso. Šele naslednjega dne so ga našli v slami na skednju, toda možakar je bil tako vinjen, da je moral spati še naslednjih 24 ur, predno je mogel vstati.

Novo zdravilo za čmernost in pobitost

V strokovnem listu za zdravnike »Medizinische Welt« poroča dr. Kramer o uspehih, ki jih je dosegel pri zdravljenju melanholije (otožnosti) nov način: bolnikom je dajal po dva meseca neko zdravilo, ki odganja žolč. Uspehe je dosegel že v prvih tednih, najprej na telesu, potem pa tudi duševno. Bolniki so se zredili, dobili so zopet zdravo barvo in postali so tudi veseli in zadovoljni. Ljudje, ki so preje topo zrl predse in se za ves svet nič več brigali, ampak so le premišljevali, so se začeli zopet zanimati za svojo okolico in so postali zopet dovzetni za vse dogodke, otožnost pa je kar prešla.

Za kratek čas

»Gospod, ali ne bi hoteli z nama igrati ta rok? Midva čakava na »tretjega!«

»Oprostite — jaz čakam pa na »prvega.«

—

»Da, nekdanj so bili časi! Takrat se je šlo vek vozil po 6 mesecev v Ameriko!«

»Ali si bil že takrat oženjen?«

—

»Zakon je težka veriga; zato jo morava vedno nositi dva.«

»Včasih pa tudi trije...«

—

Kako pak!

»Kje pa ste bili tako dolgo, Martin?«

— Pokopavali smo tovariša.

»Seveda! A alkohol Vam diši na daleč iz ust.

— Nič čudnega. Pokojni je imel delirium tremens.